

SLOVENSKÉ KOMORNÉ DIVADLO
MARTIN

**SPRÁVA O ČINNOSTI A HOSPODÁRENÍ
KULTÚRNEJ ORGANIZÁCIE
V ZRIAĐOVATEĽSKEJ PÔSOBNOSTI ŽSK
ZA ROK 2021**

ŽILINSKÝ
samosprávny kraj

SPRÁVA O ČINNOSTI A HOSPODÁRENÍ KULTÚRNEJ ORGANIZÁCIE V ZRIAĐOVATELSKEJ PÔSOBNOSTI ŽSK ZA ROK 2021

Základné informácie: a) Slovenské komorné divadlo Martin
b) sledované obdobie – rok 2021

VŠEOBECNÁ ČASŤ

1. Úlohy a miesto kultúrnej organizácie v národnom systéme kultúrnych organizácií

1.1. Poslanie kultúrnej organizácie a funkcie vyplývajúce z plnenia mestských, regionálnych, krajských, príp. medzinárodných funkcií kultúrnej organizácie, porovnanie kvantitatívnych a kvalitatívnych výstupov činnosti.

Slovenské komorné divadlo Martin je kultúrna a umelecká inštitúcia, repertoárové divadlo so stálym súborom, ktorého hlavným predmetom činnosti je utváranie podmienok pre vznik a šírenie tvorby.

Za rok 2021 vytvorilo SKD Martin podmienky pre vznik **2 nových inscenácií** a zorganizovalo **16. ročník festivalu Dotyky a spojenia**, ktorý sa uskutočnil pod záštitou predsedníčky ŽSK Eriky Jurinovej a predstavil najzaujímavejšie a najinšpiratívnejšie inscenácie výberu z dvoch sezón, ktoré vznikli od apríla 2019 do mája 2021. Festival uviedol 40 predstavení, 10 inscenácií v Hlavnom programe, 27 divadiel z desiatich slovenských miest, 7 koncertov a 25 rôznych diskusií o divadle a kultúre. Program bol zostavený s cieľom podchytiť najvýraznejšie trendy, ale i problémy slovenského divadla a vytvoriť tak priestor pre ich kritickú reflexiu. Bezprostredne po každom predstavení hlavného programu prebehla diskusia tvorcov s divákmi a tento rok v spojení s Kritickou platformou bola zároveň realizovaná diskusia s vybranými divadelnými kritikmi. Súčasťou programu bola tradične sekcia Dotyky a spojenia Junior, ktorá bola v tomto roku výrazne rozšírená.

Do prípravy a realizácie festivalu zasiahla bezprecedentným spôsobom pandémia. Z tohto dôvodu sa 16. ročník nekonal v roku 2020 a bol presunutý na tretí krát až na september 2021. Festival sa mohol uskutočniť vďaka podpore z verejných zdrojov – z grantového systému Fondu na podporu umenia, z prostriedkov zriaďovateľa – Žilinského samosprávneho kraja, podpore zo strany mesta Martin a Fondu LITA autorskej spoločnosti, finančnej, materiálnej aj mediálnej pomoci od našich partnerov a hlavne vďaka odhodlaniu, súdržnosti a kooperácii zástupcov divadiel a tvorcov a v neposlednom rade vďaka priazni našich divákov a návštevníkov.

Obmedzenia spôsobené pandemiou ovplyvnili aj plánované domáce a zahraničné zájazdy. Slovenské komorné divadlo Martin sa zúčastnilo na 3 zahraničných zájazdoch a festivaloch – **Festival Setkání/Stretnutie v Zlíne** s inscenáciou **Fóbie**, na festivale **Divadlo Plzeň** s inscenáciou **D1 (pracovný názov)** a na festivale **Dream Factory v Divadle P. Bezruč v Ostrave** s inscenáciou **Zem pamätá**.

Kvalitatívne a kvantitatívne výstupy umeleckej činnosti sú uvedené v Odbornej časti správy.

1.2. Plnenie prioritných úloh v roku 2021 (úlohy vyplývajúce zo zriaďovacej listiny a priorít určených v pláne činnosti na rok 2021, plnenie vedecko-výskumných úloh a pod.).

Medzi hlavné priority Slovenského komorného divadla Martin aj v roku 2021 patrili:

- *v oblasti umeleckej tvorby: podpora autorských projektov (adaptovaných textov), uvádzanie hier v slovenskej premiére (objavná dramaturgia);*

Obohatenie repertoáru SKD Martin o tieto inscenácie:

- budovateľský opus o neschopnosti budovať **D1 (pracovný názov)** s podtitulom Mýtus o diaľnici autora a zároveň režiséra, umeleckého šéfa SKD Martin, Lukáša Brutovského
 - ikonický titul **Tri sestry** jedného z najväčších klasikov svetovej dramatickej literatúry Antona Pavloviča Čechova v originálnej interpretácii Mariána Amslera
-
- *v oblasti spolupráce a prezentácie divadiel na Slovensku: príprava a organizovanie už 16. ročníka martinského festivalu divadiel na Slovensku **Dotyky a spojenia 2021**;*
 - *v oblasti reprezentácie divadla: prezentovanie divadla v regióne a v iných profesionálnych divadlách na Slovensku, pravidelná účasť na prestížnych medzinárodných festivaloch a prehliadkach na Slovensku a v zahraničí (plnenie tejto oblasti bolo ovplyvnené obmedzeniami súvisiacimi s pandemiou ochorenia COVID-19);*
 - *v rámci podpory amatérskeho divadla: poskytnutie priestorov a spolupráca pri organizácii 99. ročníka vrcholnej slovenskej prehliadky amatérskych divadiel – **Scénická žatva 2021**;*
 - *v rámci európskeho divadelného kontextu: zapojenie sa do celoeurópskeho projektu **Noc divadiel**.*

1.3. Sieť verejných kultúrnych organizácií Vášho typu (múzeá za múzeá, knižnice za knižnice, atď...) v regióne v zriaďovateľskej pôsobnosti iných subjektov.

Slovenské komorné divadlo Martin je členom Akadémie divadelných tvorcov a Asociácie slovenských divadiel a orchestrov, ktorá je členom európskej asociácie PEARLE.

1.4. Potenciálne používateľské zázemie:

- počet obyvateľov mesta, okresov, počet školopovinných detí (len knižnice), základné, stredné a vysoké školy a pod. (len knižnice).

Potenciálne používateľské zázemie SKD Martin nie je obmedzené len na počet obyvateľov mesta Martin (posledný demografický údaj o počte obyvateľov - ku koncu roka 2018 ich bolo 54 618), či na počet obyvateľov okresu Martin (cca. 96 000), kde je 66,29% obyvateľov v produktívnom veku a 52,4 % ekonomicky aktívnych. SKD Martin pravidelne hosťuje v ďalších mestách ŽSK, Slovenska i v zahraničí (zájazdová činnosť, účasť na festivaloch), čo bolo obmedzené pandemiou COVID-19. Predstavenia SKD Martin navštívilo v roku 2021 5 304 divákov, na zájazdoch a festivaloch 2 707 divákov. Martinský festival divadiel na Slovensku Dotyky a spojenia,

ktorého je SKD Martin hlavným organizátorom, sa stal za 16 ročníkov svojej existencie jedným z najreprezentatívnejších festivalov v republike a svojou atraktívnou ponukou priláka každoročne množstvo divákov z celého Slovenska. V roku 2021 ho navštívilo aj s vonkajším programom 10 458 divákov.

V roku 2021 bolo v SKD doma, na zájazdoch, účasť hosťujúcich súborov a Festival Dotyky a spojenia 2021 odobraných celkom 99 predstavení, za účasti 18 718 divákov.

2. Majetok vo vlastníctve ŽSK v správe kultúrnej organizácie, priestorové podmienky, výstavba, rekonštrukcie

2.1. Pasportizácia nehnuteľného majetku vo vlastníctve ŽSK v správe kultúrnej organizácie (počet spravovaných nehnuteľností, názov, súpisné číslo, parcelné číslo, číslo LV, vecné bremená, plocha centrálného objektu, pobočiek, expozícií...)

2.2. Aktuálny stavebno-technický stav nehnuteľností 2021

Popis nehnuteľnosti	Katastrálne územie	Adresa	Číslo LV	Číslo parcely	Výmera	Vecné Bremeno	Aktuálny stavebno-technický stav
Dvor	Martin 836168	Divadelná 1, 036 01 Martin	1115	685/1 685/12	1932 360	Nie	Zrekonštruovaný dvor
Sklad kulís a garáže	Martin 836168	Divadelná 1, 036 01 Martin	1115	685/2	524	Nie	výmena dverí na garážach a skladu kulís, zateplenie strechy a strešná krytina vonkajšie a vnútorné omietky omalovanie, úprava elektroinštalácie-celková-rekonštrukcia potrebná
Dielne	Martin 836168	Divadelná 1, 036 01 Martin	1115	685/3	388	Nie	Zrekonštruované
Výmenníková stanica	Martin 836168	Divadelná 1, 036 01 Martin	1115	685/4	86	Nie	Zrekonštruovaná
Trafostanica	Martin 836168	Divadelná 1, 036 01 Martin	1115	685/5	43	Nie	Stav dobrý
Národný dom, Štúdio	Martin 836168	Divadelná 1, 036 01 Martin	1115	685/6	2270	Nie	Štúdio - stav dobrý ND-odkrytie strešnej krytiny a oprava protidažďovej izolačnej fólie-zatekanie do podkrovia ND havarijný stav
Budova G.D.pop.č.650	Martin 836168	29. augusta 21, 036 01 Martin	1115	681	820	áno, zemné, káblové vedenie	stav dobrý
Strojovňa	Martin 836168	Divadelná 1	1115	694	92	Nie	stav dobrý
Chodník pred budovou	Martin 836168	Divadelná 1	1115	4286/2	281	Nie	stav dobrý
Sklad reziva	Martin 836168	Divadelná 1	1115	685/8	79	Nie	stav dobrý
Prístavba ND	Martin 836168	Divadelná 1	1115	685/9	181	Nie	stav dobrý

2.3. Súpis spravovaných národných kultúrnych pamiatok

Popis nehnuteľnosti	Katastrálne územie	Adresa	Číslo LV	Číslo parcely	Kód druhu	Názov druhu chránenej nehnuteľnosti	Poznámka
Národný dom	Martin 836168	Divadelná 1, 036 01 Martin	1115	685/1	201	Národná kultúrna pamiatka	nehnuteľná kultúrna pamiatka
Budova pop. č. 650	Martin 836168	Divadelná 1, 036 01 Martin	1115	685/2	203	pamiatková zóna	Gašparíkov dom

2.4. Prevádzkované priestory využívané na vlastnú činnosť a podnikateľskú činnosť (plocha, prevádzkové náklady jednotlivo podľa objektov) v roku 2021

Priestor	Plocha	Ročné prevádzkové náklady v €, bez DPH	% podiel	Činnosť
Národný dom	3 263,60 m ²	53 551	44 %	Vlastná, PČ
Štúdio	4 040,60 m ²	55 402	46 %	Vlastná, PČ
Sklad kulís	650 m ²	2 847	2 %	Vlastná
Dielne	300 m ²	8 617	7 %	Vlastná
Výmenníková stanica	57 m ²	150	0,5%	Vlastná
Trafostanica	52 m ²	150	0,5%	Vlastná
Celkom	8 363,20 m²	120 717	100 %	

2.5. Prevádzkované priestory prenajaté iným – názov subjektu, plocha a cena prenájmu (vyčíslit' rozsah a sumu)

Priestor	Umiestenie	Plocha	Tržby za prenájom v roku 2021 v € bez DPH	% podiel	Subjekt	Poznámka
Štúdio	Miestnosť 410	59,37m ²	3 319,40	17 %	B. Konečný	Platca DPH
Štúdio	Nástupný priestor schodisko pri foyeri	7,80m ²	600	3,50%	Tália Tour, s.r.o.	Nie je platcom DPH
Gašparíkov dom/východná časť	Gašparíkov dom-P.č.650	144,60m ²	2382,75	12,50%	Všetko pre mimino, s.r.o. od 15.11.2021	Platca DPH
Gašparíkov dom/západná časť	Gašparíkov dom-P.č.650	100,90 m ²	12 804,24	67%	Všetko pre mimino, s.r.o.	Platca DPH
Celkom		573,79 m²	19 106,39	100 %		

2.6. Rekonštrukcie (názov akcie, realizované práce, objem finančných prostriedkov) spolu, z toho za rok 2021)

Rekonštrukcia garáží a skladu nábytku a kulís je v štádiu plánovania termínu pri zhotovenom projekte a platnom stavebnom povolení.

Kapitálové výdavky a investičná činnosť

V roku 2021 SKD Martin nečerpalo kapitálové výdavky.

2.7. Opravy a údržba celkom a z toho riešenie havárií (názov akcie, realizované práce, objem finančných prostriedkov za rok 2021.

Názov položky	Suma v €
Oprava a údržba budov a zariadení zmluvný servis, revízie výtahov, hydrauliky a ostatných zariadení	10 243,95
Oprava a údržba PC servis výpočtovej techniky	160
Oprava a údržba dopravných prostriedkov ročná servisná prehliadka, prezúvanie pneumatík, STK, emisie a iné	2 119,85
Celkom spolu	12 523,80

2.8. Vozový park (počet osobných a nákladných vozidiel, typ, rok výroby, počet najazdených kilometrov, technický stav vozidiel) – tabuľkový prehľad Zoznam motorových vozidiel kultúrnej organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK (v prílohe).

Zoznam motorových vozidiel kultúrnej organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK									
Druh motorového vozidla (podľa technického preukazu), stroja		Továrenská značka		Typ vozidla		ŠPZ	Číslo technického preukazu	Číslo karosérie	
osobný automobil		Škoda Octavia		1Z		MT926CI	SG281827	TMBBS61Z798017 976	
osobný automobil		Škoda Octavia		1Z		MT276BZ	SC894518	TMBCS21Z152079 769	
osobný automobil		Mercedes Benz		2,2CDI		MT890BZ	SD170503	WDF639813133930 85	
nákladné vozidlo		Iveco 75E17		F4AE081A* C		MT422AS	SC543743	ZCFA75CO102372 693	
Továrenská značka	Farba	Rok výroby	Objem (cm3)	Výkon (kW)	Celková hmotnosť (kg)	Počet miest na sedenie	Palivo	Cena (€) *	Počet najazdených km
Škoda Octavia	modrá metalíza sv.	2009	1896	77	1385	5	NM	19 980	139604
Škoda Octavia	zelená metalíza	2005	1896	77	1980	5	N	20 912,17	271509
Mercedes Benz	strieborná metalíza svetlá	2007	2148	110	2940	8	NM	39 496,71	133289
Iveco 75E17	biela	2001	3920	125	7490	3	NM	74 414,06	177084

***cena**
tu uved'te cenu vozidla, na ktorú je vozidlo havarijne poistené

Vozový park SKD Martin v roku 2021 pozostával z 3 osobných automobilov a 1 nákladného auta.

2.9. Poistenie majetku – skutočnosť, požiadavka (objem finančných prostriedkov rozčlenených podľa jednotlivých objektov)

Poistenie majetku		
P. č.	Predmet poistenia	Obstarávacía cena z účtovnej evidencie (v €)
1.	Budovy, haly, stavby *	12 872 190,33
2.	Súbor hnuťného prevádzkového majetku (okrem motor. vozidiel s EVČ)	6 157 017,92
3.	Súbor HIM podľa operatívnej evidencie	
4.	Obstaranie hmotných investícií (042)	26 280
5.	Zásoby	20 085,98
6.	Cudzie veci (prevzaté za účelom opravy, úpravy, predaja, úschovy, uskladnenia alebo poskytnutia odbornej pomoci)	

stav majetku k dátumu 31.12. 2021 : 19 545 618,87,- €

Bližšia charakteristika sa nachádza v tabuľkovom prehľade *Poistenie majetku* v prílohe.

2.10. Plnenie úloh na úseku BOZP vlastným pracovníkom, PO vlastným pracovníkom.

V roku 2021 sme nemali žiadny pracovný úraz.

Zakúpili sme ochranné pracovné prostriedky a čistiace prostriedky v hodnote **6 464,- €**.

Počas roka sa vykonávali pravidelné odborné skúšky, revízie elektrických zariadení a strojov a vybradených technických zariadení hydrauliky.

3. Návštevnosť kultúrnej organizácie

Návštevnosť Slovenského komorného divadla v rokoch 2019-2021						
SKD	Návštevnosť spolu			Výška vybratého vstupného v €		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021
vlastné predstavenia/doma	26413	11 373	5 304	219 850	127 050	54592
vlastné predstavenia/zájazdy	7438	1 090	2 707	54 661	9 550	44885
host'ujúce predstavenia	1860	0	249	30 537	0	1090
festival Dotyky a spojenia	13411	0	10 458	18 396	0	15758
Spolu	49 122	12 463	18 718	323 444	136 600	116325

4. Ročné dane z nehnuteľností

Bližšia charakteristika sa nachádza v tabuľkovom prehľade *Daň z nehnuteľnosti kultúrnej organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK* v prílohe.

Daň z nehnuteľností - kultúrne organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK			
Sledované obdobie (príp. stav k dátumu):	2021		
Organizácia platí daň z nehnuteľnosti príslušnej obci alebo mestu. (ÁNO/NIE) + názov obce, mesta	AK ÁNO vyčíslit' ročnú sadzbu dane v € + názov nehnuteľnosti	AK ÁNO je poskytnutá nejaká zľava? Vyčíslit' v % a v €	Má kultúrna organizácia oslobodenie od mesta alebo obce? (ÁNO/NIE)
Áno - mestu Martin, daň zo stavieb, z pozemkov, bytov	13 503,75	0	Nie

5. Riadiaca a kontrolná činnosť

5.1. Výsledky vnútornej kontrolnej činnosti.

V roku 2021 v SKD Martin neprebehla kontrolná činnosť.

6. Vzájomná koordinácia a kooperácia.

6.1. Spolupráca s kultúrnymi organizáciami v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK

*SKD Martin v roku 2021 spolupracovalo s Turčianskym kultúrnym strediskom v Martine pri príprave prenájmu Štúdia SKD na podujatie **Turčianske javisko 2021** – krajská postupová súťaž a prehliadka amatérskych divadla dospelých a divadla mladých.*

S Turčianskou galériou spolupracuje SKD Martin pri organizovaní vernisáží výstav vo Dvorane Národného domu.

S Bábkovým divadlom v Žiline spolupracuje divadlo umelecky.

Inštitúcie v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK pravidelne organizujú stretnutia, ktoré sa striedavo konajú v niektorej z organizácií.

SKD Martin pravidelne hostí aj slávnostné udeľovanie Cien ŽSK a oceňovanie mesta Martin.

6.2. Spolupráca s kultúrnymi organizáciami v zriaďovateľskej pôsobnosti iných subjektov

SKD Martin spolupracuje s divadlami a inštitúciami v zriaďovateľskej pôsobnosti ostatných samosprávnych krajov a Ministerstva kultúry SR.

6.3. Spolupráca s mestami a obcami, organizáciami 3. sektoru, s občianskymi združeniami, s organizáciami poskytujúcimi služby v oblasti kultúry. Komentár a tabuľkový prehľad.

Spolupráca kultúrnych organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK s mestami, obcami a 3. sektorom v prílohe.

6.4. Medzinárodná spolupráca.

V roku 2021 sa SKD zúčastnilo na 3 zahraničných zájazdoch, kde boli odohrané 3 predstavenia: Zlín – Festival Setkání/Stretnutie s inscenáciou Fóbie, Divadlo Plzeň – Festival Divadlo Plzeň s inscenáciou D1 (pracovný názov) a Divadlo P. Bezruče Ostrava – Festival Dream Factor s inscenáciou Zem pamätá.

V roku 2021 potvrdilo SKD Martin spoluprácu s Městskými divadlami pražskými. S týmto subjektom v spoločnom projekte sa uchádzame o grant z UTE a pripravujeme spoločnú inscenáciu, ktorá bude mať premiéru v novembri 2022 v Martine aj v Prahe, s ambíciou zúčastniť sa na medzinárodných festivaloch v rámci Európy.

Po uvoľnení opatrení budú realizované mnohé zájazdové host'ovania SKD Martin v Českej republike, pozvanie máme aj do Slovenského vojvodinského divadla v Báčskom Petrovci na september 2022.

SKD Martin pravidelne spolupracuje s českými divadlami: s Divadlom MINOR Praha, s Divadlom Bez Zábradlí (organizátor festivalu Slovenské divadlo v Prahe), s Těšínským divadlom v Českom Tešíne (čestný hosť Festivalu divadiel Moravy a Sliezska), s Klicperovým divadlom Hradec Králové (Festival európskych regiónov), s Městským divadlom Zlín (festival Setkání/Stretnutie) a v roku 2020 pribudla aj nová spolupráca s Divadlom Pod Palmovkou (Festival Palm-off Fest);

6.5. Najvýznamnejší partneri – domáci.

Medzi najvýznamnejších partnerov SKD v odbornej činnosti patria:

Divadelný ústav Bratislava – spolupráca na festivale Dotyky a spojenia 2021 (dramaturgia, Kritická platforma), koncepcia a realizácia výstav vo Dvorane SKD Martin.

Spolupráca s DÚ pri realizovaní celoeurópskeho projektu Noc divadiel;

SAV - Kabinet divadla a filmu v Bratislave (Kritická platforma na festivale Dotyky a spojenia), spolupráca pri kritickej reflexii nových inscenácií Slovenského komorného divadla;

Spolupráca s vysokými a strednými umeleckými školami (VŠMU Bratislava; AU FDU v Banskej Bystrici, Súkromné hudobno-dramatické konzervatórium v Martine);

Medzi hlavných finančných a materiálových partnerov SKD v roku 2021 patrili: Slovak Telecom, a.s., Neografia Martin, a.s., Galéria Martin, s.r.o., SSD, a.s. Žilina, Hotel Turiec, a.s., Vinotéka Sommeliér – Peter Paulovič, Motorr Martin, s.r.o., Infinity reklama, s.r.o., Messinx, s.r.o., Hakom Martin, s.r.o., Robotec, s.r.o. Sučany, Eurocompany Group, s.r.o. Martin, DCP-timber, s.r.o., Elkotech, s.r.o., Heureka Brokerage & Consulting, s.r.o., Starski, s.r.o., Top Privacy, s.r.o., Viena international, s.r.o., Stavby MV, s.r.o., Just Slovensko, s.r.o., Neotec Martin, s.r.o., Motorr Martin, s.r.o., Kraussmaffer Technologies, s.r.o., Nadácia Tatrabanke, Ecco Slovakia, a.s., KVN - Novot', s.r.o., Aliga, s.r.o., Eva Sajdákova -Ozex a hlavný mediálny partner Rádio Expres.

6.6. Problémové oblasti, perspektívy rozvoja spolupráce.

Medzi perspektívne oblasti do budúcnosti patrí rozširovanie spolupráce s kultúrnymi organizáciami v meste Martin a v regióne, regionálnymi aj celoslovenskými médiami, s divadlami v rámci cezhraničnej spolupráce.

7. Otváracie hodiny pre verejnosť a výška vstupného v roku 2021.

7.1. Otváracie hodiny centrálného objektu – Národného domu a Štúdia SKD.

***pokladničné hodiny:** pondelok – piatok: 10.00 – 16.00 a vždy pol hodinu pred predstavením*

***hracie dni v SKD:** utorok – sobota, ak divadlo nehostuje v inom meste a vedenie nerozhodne inak*

hracie časy v SKD:

- *rozprávky, študentské predstavenia, organizované predstavenia: o 10.00; 11.00; 14.00; 17.00; 18.00 h*
- *verejné generálky: o 17.00 h*
- *večerné predstavenia; premiéry: o 18.30 alebo 19.00 h*
- *organizované predstavenia: podľa doby*

7.2. Výška vstupného v jednotlivých objektoch

- *rozprávky: 5 €*
- *večerné predstavenia: 12 € - 15 € v Štúdiu; 12 € - 15 € v Národnom dome*
- *premiéry: 15 € – 20 € v Štúdiu a v Národnom dome*
- *hostujúce predstavenia, koncerty: 5 – 25 €*

7.3. Poskytované zľavy (dôchodcovia, ZŤP, deti, množstevné zľavy...)

Pre žiakov, študentov do 26 rokov, držiteľov preukazu ZŤP a dôchodcov SKD Martin ponúka na vybrané predstavenia 50% zľavy. Študenti divadelných odborov majú po predložení preukazu školy alebo indexu vstup zdarma (študenti konzervatórií, VŠMU v Bratislave, AU v Banskej Bystrici).

SKD ponúka vybrané typy zvýhodneného predplatného (Premiérové predplatné a Kupónové predplatné). Zakúpením Premiérového predplatného získali diváci zaistenie stáleho miesta v hľadisku podľa vlastného výberu, vstupenku na všetky premiéry divadla v sezóne vrátane bulletinu k domácim inscenáciám, dve vstupenky na predstavenia hostujúcich divadiel. Cena premiérovej abonentky bola v roku 2020 130,- €. V roku 2021 sme predaj predplatených abonentiek z dôvodov pandemických obmedzení nerealizovali.

8. Elektronizácia, automatizácia, technické vybavenie, výpočtová technika, elektronické médiá - tabuľkový prehľad Elektronizácia - kultúrne organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK v prílohe.

9. Projektová činnosť kultúrnej organizácie, granty, nadácie, sponzorské príspevky, fundraising – tabuľkový prehľad Projekty kultúrnych organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK v prílohe.

10. Personálna oblasť, personálne vybavenie.

10.1. Kvalifikačná štruktúra zamestnancov, odborná prax zamestnancov, veková štruktúra zamestnancov.

- ***odborní zamestnanci:** v útvaroch –umeleckom, scénografie, prevádzky a obchodu – 49 zamestnancov*
- ***ekonomickí pracovníci:** v útvaroch riaditeľa a ekonomicko-hospodárskom – 8 zamestnancov*
- ***hospodárski pracovníci:** v útvaroch riaditeľa a ekonomicko-hospodárskom – 12 zamestnancov*

Štruktúra zamestnancov podľa dosiahnutého vzdelania:

- **VŠ:** 28 zamestnancov
- **ÚSO:** 29 zamestnancov
- **SO:** 10 zamestnancov
- **Z:** 2 zamestnanci

Veková štruktúra zamestnancov:

- **Od 18 rokov do 35 rokov:** 15 zamestnancov
- **Od 36 rokov do 50 rokov:** 18 zamestnancov
- **Od 51 rokov do 62 rokov:** 27 zamestnancov
- **Nad 62 rokov:** 9 zamestnancov

10.2. Počet stálych zamestnancov, počet zamestnancov na dohody, sezónnych zamestnancov, chránené pracovné miesta, aktivační zamestnanci.

Počet pracovných miest prepočítaných na úväzky zamestnancov podľa schváleného organizačného poriadku bol 71,75 pracovných miest. Fyzický stav zamestnancov počas roka predstavoval 68,6 pracovných miest a prepočítaný stav bol vo výške 67,0 miest.

Počas roka bolo uzatvorených 80 dohôd o vykonaní práce, pracovnej činnosti a brigádnickej práce študentov, čo tvorí v mesačnom priemere 6,67 zamestnanca. V priebehu roka sme uzatvorili 123 umeleckých zmlúv podľa autorského zákona, čo tvorí v mesačnom priemere 10,25 umeleckých pracovných pozícií.

Chránené pracovné miesta v organizácii nevedieme.

10.3. Počet a štruktúra miest neobsadených dlhšie ako 6 mesiacov + zdôvodnenie

0,75 miesta – herec – (2 herecká miesta - skrátený úväzok)

1 miesto – osvetľovač – výber vhodného uchádzača

1 miesto – scénický výtvarník – výber vhodného uchádzača

11. Práca s dobrovoľníkmi.

11.1. Počet zmluvných dobrovoľníkov, druhy a rozsah činností.

Počas roka 2021 pracoval pre SKD 1 dobrovoľník ako pomocná sila.

12. Občianske združenia pracujúce pri organizáciách (na podporu činnosti).

Pri SKD Martin pracuje občianske združenie Priatelia martinského divadla, ktoré začalo právne existovať nadobudnutím účinnosti stanov združenia a ich schválením na Ministerstve vnútra SR 14. 12. 2012. Hlavným účelom a zámerom OZ Priatelia martinského divadla je najmä:

- podporovať činnosť, tvorbu a propagáciu Slovenského komorného divadla Martin doma i v zahraničí;
- pracovať s deťmi a mládežou hlavne v oblasti kultúry;
- organizovať voľno časové aktivity pre deti a mládež;

V roku 2021 po zápise do registra oprávnených právnických osôb sa mohlo OZ Priatelia martinského divadla uchádzať o 2% podielu zaplatenej dane z príjmu. SKD Martin môže aj touto pridanou aktivitou skvalitniť a obohatiť repertoár i mimoriadne podujatia divadla.

13. Účasť pracovníkov a riaditeľa na poradách, školeniach, seminároch, zahraničných služobných cestách.

V roku 2021 sa SKD Martin stalo plnohodnotným členom Asociácie slovenských divadiel a orchestrov, organizácie, ktorá združuje zamestnávateľov v oblasti kultúry – zriaďované divadlá a orchestre v SR. V rámci festivalu Dotyky a spojenia sa uskutočnilo stretnutie riaditeľov týchto inštitúcií, porady ASDO sa konajú pravidelne prezenčne aj on-line.

V priebehu roka 2021 sa zamestnanci SKD Martin zúčastnili na školeniach, ktoré bezprostredne súvisia s ich pracovným zameraním.

- školenie vodičov z povolania a vodičov referentských vozidiel 2021,
- školenie odborná príprava bezpečnostného technika,
- školenie aktualizácia v mzdovej učtárni
- školenie elektrotechnikov §21 podľa vyhlášky 508/2009 Z.z.

14. Public Relations

14.1. Odborná publikačná činnosť pracovníkov kultúrnej organizácie – meno odborného pracovníka, názvy a počty publikačných výstupov.

Nebola.

14.2. Publikačná činnosť o kultúrnej organizácii a jej činnosti – počet titulov vlastných zamestnancov organizácie a počet titulov iných autorov o organizácii.

Nebola.

14.3. Počet vydaných tlačových správ.

SKD vydalo 9 tlačových správ, oznamujúcich:

- premiéru inscenácie **D1 (pracovný názov)**
- premiéru inscenácie **Tri sestry**
- festival Dotyky a spojenia 2021 – 5x
- Posolstvo k **Svetovému dňu divadla**
- zapojenie SKD Martin v celoeurópskom projekte **Noc divadiel**

14.4. **Ostatná prezentačná činnosť – konferencie, semináre, prednášky, besedy, tvorivé dielne, kluby a krúžky a pod.**

- **Výstavy vo foyeri a vo Dvorane Národného domu:**

- Stála výstava vo foyeri ND: Pramene divadla – 65 rokov profesionálneho divadla v Martine (v spolupráci s Divadelným ústavom v Bratislave)
- Výstava venovaná modrotlači – v medzinárodnej spolupráci mesta Martin s družobnými partnerskými mestami
- Výstava obrazov scénického výtvarníka Juraja Poliaka vo Dvorane Národného domu

14.5. Web stránky organizácie, ich aktualizácia.

SKD Martin má aktívnu webovú stránku www.skdmartin.sk, ktorá sa neustále zdokonaľuje a aktualizuje. Je naprogramovaná tak, že časti jej aktualizácie pravidelne realizuje PR manažér SKD Martin, zložitejšie administrátorské úpravy realizuje externý webmaster. Okrem iného obsahuje možnosť elektronicky si rezervovať a zaplatiť vstupenky na predstavenia.

Festival DOTYKY A SPOJENIA má vlastnú webovú stránku www.dotykyaspojenia.sk.

Autorský projekt divadelného sitkomu www.narodnycintorin.sk má svoju vlastnú doménu s týmto názvom.

SKD Martin a festival Dotyky a spojenia majú svoje vlastné facebookové kontá aj Instagram.

14.6. Edičná činnosť – počet a názvy edičných titulov.

NÁZOV TITULU	POČET
bulletin k inscenácii 1984 D1 (pracovný názov)	500 ks
bulletin k inscenácii Tri sestry	500 ks

14.7. Propagácia a prezentácia kultúrnej organizácie v iných médiách (rozhlas, televízia) a vynaložené finančné prostriedky:

PROPAGÁCIA A PREZENTÁCIA ČINNOSTI SKD			
DRUH	MÉDIUM	POČET	NÁKLADY Bez nákladov na tlač
programový leták	priama distribúcia poštou/databázy	650	poštovné- letáky, plagáty 320,- € mesačne
	pokladňa SKD	850	
programový plagát – 150 ks	výlep mesto Martin	20	60,- € mesačne
	výlep mesto Vrútky	11	40,- € mesačne
	výlep v SKD	4	
	priama distribúcia	30	
	poštou	55	poštovné 50,- €
pozvánky/premiéry + iné akcie	priama distribúcia	500/akcia	distribúované spolu s letákmi + mail
mesačný program v novinách, portáloch	denníky SR	1	zdarma
	Kam do mesta	1	zdarma

	▪ www portály	3	turiec.sme.sk turieonline
rádio spoty prezentujúce nové premiéry, špeciálne akcie	▪ Rádio Expres	30 krát regionálne vysielanie/akcia	zdarma/zápočtová zmluva o reklame
banner k inscenácii	▪ pred budovou SKD	2	zdarma (hradí sa tlač)
programový citylight	▪ pred budovou SKD	3	1 hradený 1970,- €/rok 2 zdarma (hradí sa tlač)
www.skdmartin.sk www.dotykyaspojenia.sk www.narodnycintorin.sk			ročný poplatok za domény

Propagácia a prezentácia aktivít SKD bola realizovaná:

- využívaním priameho marketingu (vlastná databáza poštových a e-mailových kontaktov – distribúcia pozvánok, letákov a plagátov)
- prostredníctvom výlepných plôch (programový plagát) v mestách Martin, Turčianske Teplice a Vrútky
- prostredníctvom kvalitných avíz na premiéry v printových médiách (v denníku Pravda, v regionálnych týždenníkoch MY-Turčianske noviny, Martinsko, Žilinský večerník, celoslovenských týždenníkoch a mesačníkoch)
- publicitou (rozhovory, informačné články v médiách, webstránka, záznamy z pripravovaných premiér, účasť vo vysielaní jednotlivých médií – TASR, RTVS, Markíza, TA3, TV Turiec, Rádio Devín, Regina, Rádio Expres, Rádio Rebeca,
- www publicita: kamdomesta.sk, turieonline.sk, podujatia.sk; kultura.sk; infozilina.sk; viator.sk; regionzilina.sk; zilina.sk; martin.sk, imartin.sk, turiecinfo.sk, martinskyrinok.sk, divadlo.sk, theatre.sk ...

15. Hospodárenie kultúrnej organizácie (Bežné transfery + slovný komentár).

15.1. Rozpočet – bežný a kapitálový transfer.

a) Bežné výdavky

Uznesením č.4/22 zastupiteľstvo ŽSK na svojom zasadnutí dňa 21. decembra 2020 schválilo rozpočet Žilinského samosprávneho kraja na rok 2021 v zmysle § 12 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov pre Slovenské komorné divadlo Martin boli stanovené záväzné ukazovatele rozpočtu na rok 2021 na bežné a kapitálové výdavky v celkovej výške 1 306 466€. Rozpočet pozostával z nasledovných položiek:

1.	položka 610 – mzdy	814 182€
2.	položka 620 – odvody	284 557€
3.	položka 630 a 640 – tovary a služby	207 727€

b) Kapitálové výdavky

Kapitálové výdavky pre SKD Martin v roku 2021 neboli schválené.

15.2. Čerpanie rozpočtu, úpravy rozpočtu, rozpočtové opatrenia v € (jednotlivo), upravený rozpis záväzných ukazovateľov rozpočtu – komentár, zdôvodnenie.

Rozpočet na bežné výdavky pre rok 2021 bol viackrát upravovaný, a to v nasledovných položkách:

ROZPOČTOVÉ OPATRENIE Č.:	ZDROJ	POLOŽKA	SUMA V €	PREDMET
03890/2021/ OK-4	41	620,630,64 0	50 504	prostriedky určené na odchodné 1805€ prostriedky určené na príspevok do poisťovni 559€ prostriedky určené na spolufinancovanie ŽSK k projektom FPU 48 140(D1 a Dotyky a Spojenia 5740a 42400€)
03890/2021/ OK-5	41	620,640	2 377	Prostriedky určené na odchodné 1815€ Prostriedky určené na príspevok do poisťovni 562€
03890/2021/OK-8	41	610,620,63 0,640	5 432	535€ prostriedky určené na vyplatenie jubilejnej odmeny, 187€ k tomu určené poisťné do poisťovni, 2432€ prostriedky určené na rekreácie zamestnancov, 1740€ prostriedky určené na vyplatenie odchodného, 538€ k tomu určené poisťné do poisťovni.
03890/2021/OK-12	41	630	1111	1111€ prostriedky určené na rekreácie zamestnancov,
03890/2021/OK-16	41	610,620,63 0	1571	-9592€ zníženie prostriedkov z miezd -9266€ zníženie prostriedkov z odvodov do ZP 1571€ príspevok na rekreácie 18 858€ presun do tovarov a služieb

15.3. Náklady, výnosy, sebestačnosť organizácie v prílohe.

15.4. Príjmy, výnosy – z vlastnej činnosti, z tržieb, z predaja majetku, nájmu, príp. iné výnosy, analýza príjmov podľa objektov (zo vstupného, z nájmu a iné).

Tržby z hlavnej činnosti, z predstavení boli v roku 2021 následkom pandémie nižšie ako v roku 2020. Oproti tomu príjmy z podnikateľskej činnosti aj z prenájmov boli vyššie ako v roku 2020. Podarilo sa nám prenajať Gašparíkov dom, ktorý sme pôvodne rozdelili na dve časti. V západnej časti bola od roku 2020 predajňa s detským oblečením, nájomca si aj počas pandémie svoje povinnosti plnil a nájomné uhrádzal včas. Na základe výberového konania sa

nám od 15.11.2021 podarilo prenajať aj druhú časť Gašparíkovho domu spoločnosti Všetko pre mimino, ktorá rozšírila svoju predajňu a činnosť do celého objektu.

Od roku 2020 prevádzkujeme divadelnú kaviareň BREPT. Počas roka 2021 bola prevádzka z dôvodu nariadení viackrát zatvorená, ak bola otvorená, tak s obmedzeniami. Za rok 2021 napriek tomu vykazujeme tržby z prevádzkovania divadelnej kaviarne BREPT po zdanení vo výške 47 312,- € pri nákladoch 37 497,- €. Zisk z tejto prevádzky sa nám podarilo dosiahnuť vo výške **9815,- €**. Aj pri drastických a často likvidačných obmedzeniach v gastro-sektore sa prevádzkovanie kaviarne pod hlavičkou divadla ukazuje ako dobrá voľba a správna cesta do budúcnosti. Reálnou ambíciou je dosahovať vyššie zisky pre SKD z tejto činnosti.

Príjmy z reklamy sme dosiahli za rok 2021 v celkovej výške **68 566,- €**, čo je o 14 503,-€ viac ako v roku 2020. ŽSK ako zriaďovateľ nám nemohol poskytnúť kompenzáciu výpadku príjmov za rok 2021, ako to urobil v roku 2020. To sa prirodzene negatívne prejavilo na celkových nákladoch. Percentuálny podiel tržieb voči výrobným nákladom klesol oproti roku 2020 z 11% na 9%, to znamená, že v zmysle zákona sa nám nepodarilo udržať stanovený limit. Aj napriek tomu, aký bol rok 2021 mimoriadne náročný, dosiahli sme zisk z podnikateľskej činnosti v celkovej výške po zdanení **56 302,- €** a z hlavnej činnosti vykazujeme stratu v celkovej výške -60 976,- €. Keď zoberieme do úvahy ťažkú situáciu v roku 2021 a všetky obmedzenia (mohli sme hrať len 4 a pol mesiaca z desiatich), je obdivuhodné, že celková strata SKD Martin k 31.12.2021 je iba - **4 674,- €**. Napriek tomu, že sme dosiahli stratu na konci roka, koeficient nám stúpol z 0,46% na 0,63%. Výška koeficientu bola ovplyvnená výnosmi z divadelnej kaviarne a výnosmi z reklám.

	Skutočnosť	Skutočnosť	Rozdiel
	2020	2021	
Tržby z predstavení (602)	131 397	115 103	-16 294
Prenájom - doprava (602/03)	94	45	-49
Pravidelné, jednorazové nájomné, prenájom kostýmov, fundus (602)	37 796	39 440	1 644
Tržby za VHC		4199	4199
Tržby za bufet	32 700	47 313	14 613
Tržba za predaj (604)	2 395	1 441	-954
Iné výnosy (64)	23 696	24 747	1051
Reklama (648)	54 063	68 566	14 503
Rezervy (652,653,657)	15 628	13 130	-2 498
Úroky,ostatné finančné výnosy (66)	130	0	-130
Spolu	297 899	313 984	16 085

15.5. Výdavky na hlavnú a podnikateľskú činnosť, z toho prevádzkové výdavky – energie, teplo, vodné, stočné, telekomunikačné služby, cestovné.

Výdavky na hlavnú činnosť aj podnikateľskú činnosť, z toho prevádzkové náklady – energie, teplo, vodné, stočné, telekomunikačné služby, cestovné a mzdové náklady sú uvedené v tabuľke.

Bilancia výdavkov a príjmov za rok 2021.

BILANCIA VÝDAVKOV A PRÍJMOV ZA ROK 2021					
Por. č.	Ukazovateľ ekonomická klasifikácia	Schválený rozpočet v € 2021	Upravený rozpočet v € 2021	Skutočnosť v € 2021	Plnenie rozpočtu (%)
	VÝDAVKY SPOLU	1 858 882	1 986 352	1 915 913,51	96,45
1.	TOVARY A SLUŽBY 630	633 168	761 455	779 734,50	102,40
2.	635 Opravy a údržba (511)	10 050	11 821	16 900	142,96
3.	631 Cestovné (512)	10 500	16 500	16 617,76	100,71
4.	632 Energie voda, teplo (502)	126 200	178 108	182 908,72	102,69
5.	633 Materiál	84 098	72 123	102 617,76	142,28
6.	636 Nájomné	8 000	9 200	9 272,96	100,79
7.	634 Doprava	8 180	6 680	11 436,24	171,20
8.	637 SLUŽBY (51)	386 140	467 023	439 981,74	94,20
9.	610..Mzdy (521)	897 033	890 976	825 282,85	92,62
10.	620..Zákonné soc. Poistenie (524)	308 901	308 731	297 296,67	96,29
11.	640 Transfery 528,527	6160	11 570	11 314,52	97,79
12.	716- Projektová dokumentácia	0	0	0	100
13.	Príjmy spolu	1 858 882	1 986 352	2 050 038,63	103,20
14.	310,320 Granty, dotácie, transfery	1 306 466	1 398 136	1 398 136,12	100
15.	220 „210,290,453 Vlastné príjmy, zostatky	552 416	588 216	651 902,51	111

15.6. Mzdové náklady

Schválený rozpočet na rok 2021 plánoval mzdové náklady vo výške 814 182 €, z toho zo štátneho rozpočtu vo výške 814 182 €. Z vlastných zdrojov bol plánovaný rozpočet 3000 € a z podnikateľskej činnosti 10 200 €. Upravený rozpočet v € bol na úrovni 805 125 €, z toho zo štátneho rozpočtu 825 125 €. Skutočnosť za rok 2021 predstavovala čerpanie vo výške 805 125 €, Z vlastných prostriedkov a z podnikateľskej činnosti sme v skutočnosti čerpali mzdové náklady v celkovej výške 9 108,20 €. V roku 2020 sme dostali z Úradu práce sociálnych vecí a rodiny dotáciu na dve pracovné miesta na obsadenie pracovných pozícií v divadelnej kaviarni Brept. Finančné prostriedky sme čerpali v roku 2021 a to na mzdové náklady v celkovej výške 8 508,89 €. Rozpočet na mzdové náklady sme v roku 2021 neprekročili.

Priemerná mzda zamestnancov divadla za rok 2021 bola 1 028,- €, čo predstavuje pokles mzdy oproti roku 2020 o 16,- € (t.j. pokles o 1,56%). Priemerná mzda odborných zamestnancov predstavovala výšku 1 058,- €, oproti roku 2020 je to pokles o 20,- € (t.j. pokles o 1,89%).

15.7. Tvorba odpisov a finančné krytie.

Odpisy nehnuteľného a hnuťného majetku boli vykonávané v súlade s postupmi účtovania a zákona o účtovníctve. Ich finančné krytie nie je 100%.

15.8. Faktúry, záväzky voči odberateľom, dodávateľom, celkový hospodársky výsledok, pohľadávky.

a) záväzky

Stav záväzkov SKD Martin k 31.12.2021 predstavuje sumu vo výške 131 355,66,- €. Z toho na účte 321 záväzky od dodávateľov vykazujeme stav záväzkov a to sumu vo výške 27 701,62,- €.

Z toho po splatnosti evidujeme záväzky v celkovej výške 3656,26,- €. Ostatné záväzky predstavujú mzdy 331, odvody do zdravotných poisťovní 336, 379, zrážky z miezd, dane 342 a dlhodobé záväzky 472 sociálny fond.

Jedná sa o záväzky, ktoré boli uhradené v januári 2022.

b) pohľadávky

Stav pohľadávok k 31.12.2021 predstavuje celkovú sumu vo výške 24 636,36,- €.

Z toho na účte 311 pohľadávky odberateľov vyказuje SKD Martin stav pohľadávok vo výške 17 629,39€. Z toho po lehote splatnosti vyказuje SKD Martin pohľadávky vo výške 10 136,85,- €. Uvedené pohľadávky sú predmetom vzájomného zápočtu zúčtované v roku 2022 a ostatné pohľadávky sa týkajú prenájmu nebytových priestorov, firma Elis group s.r.o. s ňou bola skončená nájomná zmluva a pohľadávky, ktoré spoločnosti zostali nám postupne splácajú na základe Dohody o splátkovom kalendári. Ostatné pohľadávky su splatné v roku 2022.

c) hospodársky výsledok

K 31.12.2021 bol vykázaný záporný hospodársky výsledok vo výške - 4 673,96,- €.

15.9. Kapitálové transfery + úpravy (objem finančných prostriedkov, využitie).

V roku 2021 neboli SKD Martin poskytnuté kapitálové výdavky.

15.10. Objem finančných prostriedkov získaných z Fondu na podporu umenia a z MF SR a (zdroj 11H,111) a z ďalších zdrojov (zdroj 72a sponzorské, iné).

FINANČNÉ PROSTRIEDKY Z ĎALŠÍCH ZDROJOV 2021	OBJEM V €
Grantový systém MK SR, MF SR a FPU (vrátane kultúrnych poukazov)	23 000,- z toho FPU 13 000
Nadácie, fondy, dary	7 675

15.11. **Objem finančných prostriedkov vynaložených na údržbu a obnovu národných kultúrnych pamiatok, z toho z rozpočtu ŽSK, z vlastných zdrojov, z mimorozpočtových zdrojov**

– v prílohe Ročný výkaz o ochrane pamiatkového fondu za rok 2021

15.12. **Vykonávaná podnikateľská činnosť (obsah činnosti, výška príjmov).**

Štruktúra tržieb z podnikateľskej činnosti	2020	2021	poznámka
Tržby z predaja služieb (602)	70 291,44	91 330,63	Nájomné, divadelná kaviareň Brept
Ostatné výnosy (64)	58 981,90	82 942,04	Reklama, ostatné
Rezervy (65)	4 821,46	4 347,88	Rezervy
Spolu	134 093,0	178 620,55	

16. **Zmluvy – zoznam uzatvorených zmlúv, z toho:**

16.1. **Dodávateľské:**

Zmluvy, ktoré má SKD Martin uzatvorené, sa týkajú činnosti a prevádzky organizácie. Sú to nasledovné typy zmlúv v celkovom počte mimo vybraných položiek **351ks**.

- zmluvy o dodávke elektrickej energie, vody, tepla, telekomunikačných služieb, požiarnych služieb, upratovacích služieb
- poisťné zmluvy
- zmluvy o právnej pomoci, poskytovaní daňového poradenstva
- zmluvy o vysielaní reklamy, mediálne partnerstvá
- zmluvy o umeleckom hostovaní
- dohody o pracovnej činnosti
- dohody o vykonaní práce
- dohody o brigádnickej činnosti
- zmluvy o postúpení pohľadávok
- dohody o spolupráci
- zmluvy o dotáciách, poskytnutí peňažných darov
- licenčné zmluvy, dohody o urovnaní
- kúpne zmluvy

16.2. **Odberateľské:**

- zmluvy o nájme – dlhodobé a krátkodobé
- zmluvy o reklamnej spolupráci
- zmluvy o spolupráci
- zmluvy licenčné
- zmluvy darovacie
- dohody o vzájomnom zápočte pohľadávok

16.3. Iné (okrem zmlúv o výpožičke – sú súčasťou inej odbornej časti):

- Zmluvy o odohratí divadelného predstavenia
- Rôzne iné dodatky k zmluvám, rôzne iné zmluvy

Všetky zmluvy sú k nahliadnutiu – niektoré elektronicky, aj v ručne vedenej evidencii.

17. Ocenenia organizácie a jej pracovníkov – regionálne, celoslovenské, medzinárodné.

VÝZNAMNÉ OCENENIA A NOMINÁCIE

GRAND PRIX NOVÁ DRÁMA/NEW DRAMA 2021

Inscenácia SKD Martin **D1 (pracovný názov)** získala **Hlavnú cenu** festivalu Nová dráma a tiež **Cenu bratislavského diváka**.

VÝROČNÉ CENY A PRÉMIE LITERÁRNEHO FONDU

VÝROČNÁ CENA 2021

Neboli udelené pre nedostatok finančných prostriedkov spôsobený z dobrovoľným 2% odvodom do umeleckých fondov.

PRÉMIE 2021

Marek Geišberg za postavu Karla Kopfrkingla v inscenácii Ladislava Fuksa a Daniela Majlinga Spaľovač mŕtvov s prihliadnutím na postavu Wilhema Eisenringa v inscenácii Maxa Frischa Pán Biedermann

Alena Pajtinková za postavu Lakmé (Marie) v inscenácii Ladislava Fuksa a Daniela Majlinga Spaľovač mŕtvov

Matej Babej za vytvorenie postáv Konferenciéra, Feneka, Boxera a Ernsta Wagnera v inscenácii hry Spaľovač mŕtvov s prihliadnutím na postavu Hasiča v inscenácii Pán Biedermann

18. Inovácie, kreativita činnosti kultúrnej organizácie, vízie, perspektívy rozvoja

Rok 2021 postavil celú spoločnosť, aj SKD Martin pred novú, dosiaľ nezažitú realitu. Toto obdobie so sebou prinieslo negatívne dopady, ktoré však nesmú zastaviť tvorivý život kultúrnej inštitúcie s takou tradíciou, potenciálom a kreatívnym zázemím, aké martinské divadlo má.

Ešte počas letných prázdnin – v auguste – sme v rámci niekoľkých dní zhotovili audiozáznam inscenácie BIOLÓGIA POLITIKA – FOUCHÉ!!!. Tento materiál sme umiestnili na USB kľúč spolu s fotografiami a grafickými výstupmi tohto autorského hudobno-divadelného projektu.

S atraktívnym dizajnom a vo vkusnom balení vznikol reprezentatívny darčkový predmet, ktorý sa v e-shope SKD veľmi dobre predáva.

SKD Martin naďalej využíva pre svoju hlavnú činnosť – tvorbu inscenácií – obidva hracie priestory – Národný dom aj Štúdio, čo pomáha ďalšiemu umeleckému napredovaniu a zatraktívneniu ponuky pre návštevníkov divadla.

Ani v prvých mesiacoch roku 2021 sme v SKD Martin nevzdávali úsilie udržať si kontakt s našimi divákmi a priniesli sme tak, ako počas bezprecedentných mesiacov roku 2020, on-line vydania Divadelného kvízu, niekoľko vydaní Podcastu SKD a on-line prenosy záznamov vybraných divadelných inscenácií prostredníctvom streamu na FB. Bez takýchto aktivít by sa spojenie s publikom nevyhnutné pre rýchlejšie naštartovanie návratu do bežnej, hoci obmedzenej prevádzky, výrazne prerušilo.

Priaznivý divácky ohlas a ekonomický prínos malo pokračovanie v realizovaní hudobného programu SKD POZITÍV – KONCERT zloženého z pesničiek z inscenácií divadla v martinskom Amfiteátri.

Ďalšou pridanou hodnotou aj v rámci programu môže byť skutočnosť, že sme pod svoju správu prevzali prevádzku divadelnej kaviarne BREPT. Práve tu sme zaviedli nový programový naživo streamovaný formát predpremiérových diskusií tvorcov s divákmi a zástupcami médií pod názvom *Nepili sme čaj...*

Veľké úsilie vynakladá SKD Martin aj na propagáciu divadla, zatraktívnenie ponuky, predaja produktu, ktorým sú v prvom rade inscenácie. V roku 2015 sme zaviedli elektronický systém predaja vstupeniek s možnosťou rezervácie aj on-line platby, otvorili sa tak nové možnosti ľahšieho a dynamickejšieho predaja vstupeniek cez internet. V roku 2019 sa podarilo zrealizovať možnosť využívať platobný terminál v pokladnici SKD. Taktiež sa nám úspešne darí poskytovať možnosti nákupu darčkových predmetov v e-shope divadla. Stále platí, že oblasťou, v ktorej je neustále čo zlepšovať, je marketing predaja a získavanie čo najširšej diváckej obce s presahom regiónu.

Na podporu činnosti, tvorby a propagácie Slovenského komorného divadla Martin doma i v zahraničí vzniklo v roku 2012 občianske združenie Priatelia martinského divadla. V roku 2021 po zápise do registra oprávnených právnických osôb sa už siedmy rok OZ uchádzalo o 2% podielu zaplatenej dane z príjmu za jednotlivé zdaňovacie obdobia. Z týchto prostriedkov dokážeme pre divadlo zabezpečiť ďalší, aj keď neveľký, zdroj finančnej podpory.

Pre SKD Martin sa napriek COVID-ovému zastaveniu v profesionálnej sfére aj v roku 2021 otvorili ďalšie možnosti a príležitosti na reprezentáciu vlastnej tvorby, mesta, kraja, Slovenska, dokonca Európy na prestížnych zahraničných festivaloch. Zmluvne máme potvrdenú spoluprácu so subjektom z ČR – Městské divadla pražské, s ktorým budeme na jeseň 2022 pripravovať spoločnú inscenáciu a budeme sa uchádzať o grant z EÚ, v spolupráci s Európskou divadelnou úniou UTE máme ambíciu predstaviť tento spoločný projekt na festivale v Porte. Takýto trend bude SKD Martin systematicky svojou činnosťou, ponukou a tvorbou rozvíjať.

1. PLNENIE HLAVNÝCH ÚLOH

Medzi hlavné priority Slovenského komorného divadla Martin v roku 2021 patrili:

- *v oblasti umeleckej tvorby:* podpora autorských projektov (adaptovaných textov), uvádzanie hier v slovenskej premiére (objavná dramaturgia);

Obohatenie repertoáru SKD Martin o tieto inscenácie:

- budovateľský opus o neschopnosti budovať **D1 (pracovný názov)** s podtitulom Mýtus o diaľnici autora a zároveň režiséra, umeleckého šéfa SKD Martin, Lukáša Brutovského
 - ikonický titul **Tri sestry** jedného z najväčších klasikov svetovej dramatickej literatúry Antona Pavloviča Čechova v originálnej interpretácii Mariána Amslera
-
- *v oblasti spolupráce a prezentácie divadiel na Slovensku:* príprava a organizovanie už 16. ročníka martinského festivalu divadiel na Slovensku **Dotyky a spojenia 2021;**
 - *v oblasti reprezentácie divadla:* prezentovanie divadla v regióne a v iných profesionálnych divadlách na Slovensku, pravidelná **účasť na prestížnych medzinárodných festivaloch a prehliadkach** na Slovensku a v zahraničí (úspešná reprezentácia SKD Martin a slovenskej divadelnej tvorby na **Medzinárodnom festivale Divadlo Plzeň**);
 - *v rámci podpory amatérskeho divadla:* poskytnutie priestorov a spolupráca pri organizácii krajskej postupovej prehliadky a súťaže Turčianske javisko 2021 a 99. ročníka vrcholnej slovenskej prehliadky amatérskych divadiel – **Scénická žatva 2021;**
 - *v rámci európskeho divadelného kontextu:* zapojenie sa do celoeurópskeho projektu **Noc divadiel.**

2. ČINNOST V UMELECKO – PREVÁDZKOVOM ÚTVARE

a) Úsek umelecký

Odohrané premiéry v roku 2021

D1 (PRACOVNÝ NÁZOV)

Autor: Lukáš Brutovský
Réžia: Lukáš Brutovský
Dramaturgia: Miro Dacho
Scéna: Juraj Poliak a. h.
Kostýmy: Diana Strauszová a. h.
Hudba: výber-Lukáš Brutovský a. h.
Pohybová spolupráca: Silvia Hudec Beláková a. h.
Video: Matouš Ondra a. h.
Premiéra: 11. júna 2021 – Štúdio SKD
Počet repríz: 9 repríz

Osoby a obsadenie:

Barbora Palčíková, Alena Pajtinková, Nadežda Vladařová, Matej Babej, Tomáš Mischura, Daniel Žulčák, Marián Frkáň a. h., Matej Urban a. h.

D1 - súčasť tisícročného úsilia Slovákov, nesplnený sen, nekonečná a navždy neukojená túžba, romantická vízia, kultúrno-historická epopeja, národný mýtus, metafora národnej povahy. Babylonská veža, čas a priestor na sľuby politikov, návštevy zahraničných hviezd a domácich kapiel, pracovné príležitosti, hlbinné tunelovanie. A čo bude potom? Keď sa jedného dňa podarí spojiť Bratislavu s Košicami? Generálna rekonštrukcia celej trasy? Koniec automobilizmu, determinovaný klimatickou zmenou? Posilnenie železničnej dopravy? Či celkom nový spôsob tranzitu?

Inscenácia ako stavebný proces. Koncentrovaný a štylizovaný pohľad na slovenskú postać. Divadelná báseň, na ktorej sa pracuje.

TRI SESTRY

Autor: Anton Pavlovič Čechov
Preklad: Ľubomír Vajdička
Úprava: Marián Amsler
Réžia: Marián Amsler a. h.
Dramaturgia: Róbert Mankovecký
Scéna: Juraj Kuchárek a. h.
Kostýmy: Marija Havran a. h.
Hudba: Ivan Acher a. h.
Pohybová spolupráca: Stanislava Vlčeková a. h.
Premiéra: 12. novembra 2021 – Štúdio SKD
Počet repríz: 4 reprízy

Osoby a obsadenie:

Oľga: Lucia Jašková, Máša: Alena Pajtinková, Irina: Barbora Palčíková, Nataša: Nadežda Vladařová, Andrej: Matej Babej, Veršinin: Ján Dobrík, Tuzenbach: Daniel Žulčák, Solený: Jaro Kysel, Kulygin: Tomáš Mischura, Čebutykin: František Výrostko, Ferapont: Michal Gazdík, Anfisa: Ľubomíra Krkošková, Fedotik-Rode: Matej Urban a.h.

Testosterón, estrogén, fenyletylamín. Aký je chemický vzorec lásky? Tri sestry, ikonický titul jedného z najväčších klasikov svetovej dramatickej literatúry Antona Pavloviča Čechova uvádzame v originálnej interpretácii Mariána Amslera. Aj po stodvadsiatich rokoch sú túžby, city, nádeje a želania postáv Čechovovej hry aktuálne a dnešné. Marián Amsler svojim výtvarným, hudobným a pohybovým vnímaním divadelnej estetiky nadväzuje na poetiku úspešnej inscenácie Portrét Dorian G.

KONCERT SKD POZITÍV

Koncert zložený z piesní z úspešných inscenácií SKD Martin (Štúrovci, www.narodnycintorin.sk, Biológia politika - Fouché!!!, Zem pamätá).

Účinkujú: Tomáš Grega, Daniel Žulčák, Marek Geišberg, Alena Pajtinková, Barbora Palčíková, Róbert Mankovecký, Lukáš Brutovský, Marián Frkán

V roku 2021 bol odohraný 3x.

VÝBER Z RECENZÍÍ – inscenácie SKD Martin v roku 2021

V rámci zachovania národnej neschopnosti by sme diaľnicu D1 ani nemali dokončiť

Reportáž z premiéry v martinskom divadle.

Prémiový obsah

14. jún 2021 o 20:37 [Jana Alexová](#)

scenácia D1 (pracovný názov) je prvou premiérou v Slovenskom komornom divadle Martin po 5 mesačnej lockdownovej pauze. (Zdroj: Braňo Konečný)

MARTIN. „Diaľnica D1 medzi Košicami a Prešovom je pre nehodu osobného auta s kamiónom uzatvorená v oboch smeroch,“ hlásila Zelená vlna Slovenského rozhlasu v piatok popoludní 11. júna.

Vodič auta, ktorý nás viezol na premiéru do Slovenského komorného divadla v Martine, si vydýchol. Obmedzenie sa nás netýkalo, cesta z Bratislavy do Martina bola bez nehôd.

Navigácia však hlásila tradičné piatkové zápchy v [Žiline](#), preto šofér zvolil dlhšiu trasu cez Nitru a Kremnicu. Chcel mať istotu, že premiéru stihneme. V Martine sa totiž divadlo začína už o 18.30 h.

Delegácia z Košíc šťastie nemala. Na premiéru inscenácie s názvom D1 (*pracovný názov*) napokon pre nehodu na D1 ani nedorazila.

A možno by sme to ani nemali dokončiť

Ak je na Slovensku mesto, ktoré naozaj súrne čaká na dokončenie aspoň časti diaľnice D1, je to práve Žilina. A s ňou Martin.

Nečudo, že inscenácia o nekonečnej stavbe slovenskej D1 vznikla práve v martinskom divadle. Hru napísal a režíroval umelecký šéf martinského divadla Lukáš Brutovský.

„Uvedomujeme si, samozrejme, súvislosť, že Martin je v rámci dopravnej situácie na Slovensku mierne špecifický tým, že je tak trochu mimo hlavný ťah. Ale naozaj len kúsok, až človek pocíti, že ten deficit veľmi bytostne.

No nápad zmocniť sa tejto témy divadelným spôsobom vznikol bez ohľadu na geografiu, skôr ako uvedomenie si, že rozprávanie o neschopnosti postaviť diaľnicu z Bratislavy do Košíc môže byť metaforou našich národných neúspechov, zvláštneho sisyfovského snaženia realizovať čosi, čo je zdanlivo jednoduché, nie veľké a pritom tak ťažké,“ hovorí pre SME režisér Brutovský.

Výstavba diaľnice D1, ktorá by mala spojiť Bratislavu s Košicami, sa začala v roku 1972. Pripomínať, že ešte stále nie je hotová, snád' ani netreba.

Vlády sa striedajú, termíny sa posúvajú, rozpočty navyšujú a... sľuby sa sľubujú.

„Je to téma, ktorá je od základov spolitizovaná, a preto je aj tak smiešno-trápna. Tlačíme to pred sebou ako odsunutú úlohu, no v inscenácii nám ide ešte o čosi viac – vnímať to trochu metaforicky ako príznak našej národnej ťapákovčiny.

Mám pocit, že naša neschopnosť postaviť diaľnicu z Bratislavy do Košíc je pre nás v čomsi príznačná. Možno by sme to ani nemali dokončiť, lebo prideme o čosi, čo nám je vlastné – neúspechy. Ale sú to také naše neúspechy, takže máme o čom hovoriť,“ vysvetľuje Brutovský.

Javisko sa počas necelých dvoch hodín tiež mení na stavenisko, kde prebieha pracovný proces, pričom Brutovský neostáva len pri tradičnej činohre.

„Počas predstavenia vyrábame na javisku nápis a ako sa diaľnica stále stavia a je v procese, tak aj inscenácia sa postupne dotvára pred zrakmi divákov.

Pre mňa ako pre režiséra bolo zaujímavé spájať rôzne typy hereckého prejavu. Pracujeme s fyzickou pracovnou rovinou, potom je tu práca s textom, ale aj tanec a vedenie bábk. Takže je to taký pokus o Gesamtkunstwerk alebo akýsi poetický javiskový mýtus," dopĺňa Brutovský.

Javisko sa v inscenácii D1 (pracovný názov) mení na stavenisko. (zdroj: Braňo Konečný)
Tomáš Mischura v inscenácii D1 (pracovný názov) (zdroj: Braňo Konečný)

Je úžasné mať vás opäť tu

Inscenácia D1 (*pracovný názov*) sa hrá v Štúdiu s celkovou kapacitou 180 divákov, v súčasnej pandemickej situácii si ju môže pozrieť len deväťdesiat.

Znížená kapacita sa prejavila v tichšej atmosfére pred predstavením, foyer divadla sa nenaplnil divákmi ani vravou tak, ako to býva zvyčajne.

Aj tak však prvú premiéru v Slovenskom komornom divadle po lockdowne v druhej vlne pandémie sprevádzalo príjemné očakávanie. Pozitívne naladenie premiérového publika priam viselo vo vzduchu. No bolo to vzájomné.

„Chýbali ste nám,“ prihovril sa divákovi po skončení premiéry riaditeľ martinského divadla Tibor Kubička, za čo si vyslúžil potlesk.

„Chýbali ste nám všetkým, nielen tým, ktorí teraz stoja tu na javisku, ale aj tým, ktorých tu nevidno, ale bez nich by nebolo možné uskutočniť javiskové dielo – osvetľovačom, zvukárom, našim chalanom z dielni, stavačom scénických dekorácií, garderóbe, krajčírkam, inšpicií aj šepkárke a všetkým.

Je to úžasné mať vás opäť tu. Nechceme sa vás vzdať a veríme, že už nebudeme musieť,“ pokračoval Kubička.

„Bol to veľmi príjemný pocit, že sme konečne mohli prísť pred ľudí s novou inscenáciou a že tam tí ľudia aj naozaj sedeli. Aj keď to bolo len päťdesiat percent hľadiska, stále to pôsobilo plno oproti úplne prázdnej sále,“ opisuje dojmy z premiéry pre SME herečka Barbora Palčíková.

„Mali sme aj trému, rešpekt a trochu možno aj stres, či niečo nezabudneme, ale našťastie to veľmi dobre dopadlo. Užili sme si to a z divákov sme cítili veľkú energiu, zrejme aj preto, že dlho nemohli ísť do divadla,“ dodáva.

Premiéra inscenácie D1 (*pracovný názov*) mala premiéru presne mesiac po tom, ako martinské divadlo začalo opäť hrať. Pre prísne opatrenia počas najtvrdšieho lockdownu nemohli ani skúšať, v divadle sa stretli až s prvým uvoľňovaním začiatkom apríla.

Dlhá pauza však martinský súbor neznechutila, práve naopak, všetci sa vrátili do práce s novým nasadením.

„Ako režisér mám dobrý pocit z celého skúšobného procesu, pretože ho sprevádzala výrazná herecká koncentrácia, ktorá bola daná jednak témou, zadáním a textom a potom aj zvláštnou chuťou do práce po nedobrovoľnej prestávke,“ vraví Lukáš Brutovský.

„A možno to bude znieť paradoxne, ale skúšanie v období lockdownu má aj svoje pozitíva, človek má omnoho viac času prehodnotiť svoj vzťah k práci, nestratiť sa v dennodennej prevádzke a hľadať to, čo nás skutočne na tejto robote zaujíma,“ dodáva.

Dotyky a spojenia budú v septembri

Martinské divadlo má silnú základňu vo svojich divákoch, ktorí sa doň opakovane vracajú. A je medzi nimi i mnoho mladých divákov, aj preto v Martine obavy o naplnenie hľadiska nemajú.

„Už počas prvej vlny niektorí vyslovovali obavu, či sa diváci vrátia do divadla, a ak áno tak v akých počtoch, ale u nás sa zatiaľ ukazuje, že tento problém neexistuje – diváci sa do divadla vracajú.“

Ale to hovorím zatiaľ vzhľadom na súčasnú obmedzenú kapacitu, takže plnohodnotne to zrejme posúdime až po nejakej poslednej vlne,“ myslí si Lukáš Brutovský.

Za normálnych okolností by sa v týchto dňoch Slovenské komorné divadlo pripravovalo na divadelný festival Dotyky a spojenia, ktorý každoročne na konci júna premení Martin na slovenské centrum divadla.

Posledné Dotyky a spojenia sa však konali v roku 2019, odvtedy sa festival pre pandémiu už trikrát presunul. „Festival bude, dúfame, že konečne. Veríme, že aj keby prišla tretia vlna – bude miernejšia a príde neskôr a práve preto sme vybrali termín, ktorý sme považovali za najvhodnejší: Dotyky a spojenia budú od 6. do 12. septembra,“ hovorí riaditeľ Tibor Kubička.

Martinské divadlo aj preto v lete ako kompenzáciu nútenej pauzy hrať neplánuje. V auguste už bude intenzívne pripravovať festival.

„V júli potrebujeme poslať na [dovolenky](#) všetkých, ktorí ešte nemali možnosť čerpať dovolenky a v polovici augusta začneme skúšať a pripravovať sa na sezónu aj na Dotyky a spojenia. A ešte tu bude aj festival neprofesionálneho divadla Scénická žatva,“ dodáva Kubička.

Poznáme víťazné inscenácie festivalu Nová dráma/New Drama 2021!
Festival súčasnej drámy prebiehal v Bratislave od 11. do 16. októbra.

| Bratislava, 17. októbra 2021 | - Bratislava tento týždeň žila súčasnou drámou. V hlavnom meste vďaka festivalu vystúpilo 10 divadelných súborov z celého Slovenska, aby zabojovali o festivalové ceny. Kto získal jednotlivé ocenenia?

Po viac ako dvoch rokoch sa opäť v bratislavských divadlách stretli prívrženci súčasnej slovenskej a svetovej drámy, aby svojou účasťou na podujatiach zistili, čo nové vzniklo v slovenských divadlách a aké progresívne prúdy prinášajú naši divadelníci. Na jednej strane sa počas 17. ročníka festivalu stretli konkrétne spomienky na 15. ročník (2019), ktorý sa konal v predpandemických časoch, na druhej strane bežné rozhovory spájala téma podpory kultúry s ohľadom na prichádzajúcu tretiu vlnu. „Žijeme teraz život na pomedzí – denne sa nachádzame v situáciách, kde sa bijú konkrétne spomienky s veľmi rozmazanou budúcnosťou. Aj preto nás tohtoročným festivalom sprevádzal leitmotív života na pomedzí. Časť vizuálu bola konkrétna, časť rozmazaná,“ vysvetľuje výkonný riaditeľ festivalu Dušan Poliščák.

O festivalové ceny bojovalo 10 divadelných inscenácií

Dramaturgická rada festivalu v zložení **Elena Knopová** (riaditeľka Ústavu divadelnej a filmovej vedy Centra vied o umení SAV a teatrologička), **Zuzana Poliščák Šnircová** (divadelná kritička) a **Marek Godovič** (teatrológ a dramaturg) vybrala zo 146 inscenácií počas dvoch výberových období desať súťažných.

Víťazné inscenácie 17. ročníka festivalu Nová dráma/New Drama

Počas festivalu sa odovzdávalo päť ocenení pre inscenácie a ďalšie ceny pre víťazov súťaže DRÁMA 2020.

GRAND PRIX NOVÁ DRÁMA/NEW DRAMA

Lukáš Brutovský: D1 (pracovný názov)

(réžia: Lukáš Brutovský)

Slovenské komorné divadlo Martin

Vyberali: porota festivalu v zložení **Zuzana Psotková** (predsedníčka poroty, kultúrna manažérka a performerka), **Andrej Kurejčík** (patrón festivalu, bieloruský dramatik a scenárista) a **Barbora Jombíková** (dramaturgička).

CENA BRATISLAVSKÉHO DIVÁKA

Lukáš Brutovský: D1 (pracovný názov)

(réžia: Lukáš Brutovský)

Slovenské komorné divadlo Martin

Vyberali: diváci prostredníctvom hlasovania po skončení jednotlivých predstavení.

www.novadrama.sk

Martinské divadlo "odovzdalo do užívania" dialnicu D1

<https://kultura.pravda.sk/divadlo/clanok/591656-martinske-divadlo-odovzdalo-do-uzivania-dialnicu-d1/>

Pravda, Martina Mašlárová, divadelná kritička 17.06.2021 08:00

Slovenské komorné divadlo Martin v júni "odovzdalo do užívania" inscenáciu D1 (pracovný názov) s podtitulom Mýtus o diaľnici. Evokuje to čosi nedokončené, práve prebiehajúce. Námetom je večne „rozrobená“ diaľnica D1 a povest' o autostráde, ktorá raz spojí dva konce našej krajiny, ktorá sa traduje celé generácie. Nik už nevie, čo bolo na začiatku a prečo.

Na začiatku bolo slovo – francúzsky kritik Georges Banu raz povedal, že píše len o umelcoch, ktorých pozná a ktorých prácu má rád, nie ako gesto bratania sa, ako tvrdia zlé jazyky, ale sprevádzania. Keďže k súboru a tvorivému tímu inscenácie D1 (pracovný názov), o ktorej je tento článok, mám vrúcny vzťah, v záujme o transparentnosť netreba nasledujúci text čítať ako recenziu, skôr ako sprievodnú správu z premiéry, ktorú SKD Martin v zmluvnom termíne v júni 2021 odovzdalo do užívania.

Svetlo na konci tunela?

V Slovenskom komornom divadle je to priam biblické podobenstvo, ako naznačuje herečka Alena Pajtinková, keď gestom evokuje Michelangelovo Stvorenie Adama. Je to aj kríž na pleci – čom vlastne? Hlavnými hrdinami tohto moderného slovenského eposu sú srdce (Európy) a jeho sen o spojnici, ubolená, roky znásilňovaná, vytunelovaná krajina, otec (národa) a termín. Respektíve celá séria otcov a termínov, ako vtipne demonštruje člen hereckého súboru Daniel Žulčák. Lebo termín je viera, dieťa moje, povedal otec. (A po ňom nový a nový, nový... nový otec). Ale ja už naozaj strácam vieru, otče, povedalo srdce už po toľký raz a minister Doležal deň predtým povedal, že ho prekvapuje skepsa národa. A ešte povedal vodná EIA, chýbajúca dokumentácia na mostné objekty a – tunel Višňové v roku 2023, ale nesľubujem.

A Fedor Flašík povedal: Claudia Schiffer

Hoci to znie ako klišé, v tomto prípade platí doslova – námet je aktuálny a zrejme ešte dlho bude. Pri jeho realizácii však tvorivý tím mohol aj naraziť. Našťastie pred dokumentárnou priamočiarosťou a burcujúcim polopatizmom dostala prednosť obraznosť, poézia, zvláštny, trochu „ouředníkovský“ jazyk. Text (autorom je režisér) je ako asociatívny prúd vedomia na tému D1, naplňajú ho smutnosmiešne narážky na papalášov, heligónky, celebrity a kauzy spojené s výstavbou. Citáty striedajú

metafory, ale táto koláž je univerzálne zrozumiteľná. „Schön hier zu sein,“ hovorí v nej Claudia za 3,6 milióna slovenských korún.

Osvedčilo sa aj angažovanie výtvarníka Juraja Poliaka, ktorého performatívny scénografický koncept nie je samoučelne efektný. Už v úvodnej Invokácii režisér ako Hollý vo svojom Svatoplukovi pomyselne vzýva cestársku múzu. Herci v mundúroch a žltých prilbách po celý čas pracujú s materiálom, proces stavby dostáva konkrétny výraz. Herci a herečky koncentrovane a presne zvládajú špecifické monológy a okrem toho pod vedením choreografky Silvie Belákovskej aj slušne tancujú. V ich rukách ožíva aj bábková Claudia Schiffer, ktorá má namiesto žiarivého úsmevu indiferentný výraz crash test figuríny – až je človeku ľúto, že ju to napokon niekam nevymrští. Bolo by to príznačné popri všetkých pracovných úrazoch na stavbe.

A režisér povedal – ťapákovčina

V konečnom dôsledku D1 nie je len o diaľnici. Téma zľudovela, stala sa súčasťou slovenského folklóru. Popri krojoch a čičmianskom vzore sú našim kultúrnym dedičstvom aj veľkohubé sľuby, prázdne ruky jedných a plné vrecká iných, Od Tatier k Dunaju, Jožo Ráž a Mečiarovo – takú ti... že sa nespamätáš. Nie náhodou je jedným z najvydarenejších momentov je odhalenie ornamentálne zdobenej „modranskej“ miešačky. V tomto výjave sa dokonale miesi naša slovenská rurálno-industriálna dilema, ktorej azda najvýstižnejším obrazom je Machov film Rodná zem z roku 1954. Ľudové piesne v podaní Dariny Laščiakovskej a skvelá Zeljenkova Musica Slovaca (a tiež Suchoň) zvlášť funkčne podčiarkujú tento paradox – krásne je zároveň výrazom zaostalosti, túžba po modernej krajine sa fatálne zráža s malomestským myslením.

D1 je vlastne budovateľský opus o neschopnosti budovať. O tom, že v srdci Európy žije národ pastierov a nedostavaná diaľnica je jeho traumou.

Aj preto napokon prichádza obraz akéhosi návratu k sebe. Veď krajine by sa uľavilo, keby sa miesto zbíjačiek a motorov rozliehali široko-ďaleko len zvuky stoviek spiežovcov na hrdlách kučeravých oviec, potok by zurčal a mládež by tancovala.

Ako to dopadne naozaj, nevedno. Otvorený záver tak nie je režijným zámerom, naopak, Lukáš Brutovský ním dáva inscenácii jasnú (od začiatku tušenú) bodku a pointu. Možno o pár dekád ľud po novej D1 pricestuje na osemsto sedemdesiatu prvú reprízu a sivovlasý režisér, prihrbený dramaturg, výtvarník o paličke a dávno nie takí pružní herci s úľavou inscenáciu slávnostne zderniérujú. Ak dovedy – ako ktosi podotkol – diaľnicu vlastne neprestaneme potrebovať, lebo sa dávno bude jazdiť aeromobilmi či hyperloopmi. Kým stavebné práce v tuneli Višňové sa len v apríli obnovili, inscenácia už stojí a vycestovať na predstavenie sa dá i vlakom.

Mýtus o dálnici

[Alena Zemančíková](#)

Jako jeden ze zahraničních hostů 29. Mezinárodního festivalu Divadlo Plzeň 2021 vystoupilo Slovenské komorní divadlo Martin s autorskou inscenací Lukáše Brutovského D1 (pracovní název): tragikomickým obrazem budovatelské pošetilosti.

Slovenské komorné divadlo Martin staví dálnici přímo před očima diváků — herci patlají cosi na stole, přisypávají i přilévají, oprašují a ofoukávají, vyřezávají a začišťují — a přitom vyprávějí o stavbě slovenské dálnice. Foto SKD Martin

Každá země by mohla udělat divadelní inscenaci o dálnici. O aspiracích, které se k ní upínají... O nejrůznějších symbolických rovinách, jako je dostupnost, rozvoj, komunikace, pohodlí, zaměstnanost atd., které se k ní vztahují... O rozkradení prostředků, dotací a materiálu, o věčném posouvání termínu, o zmanipulovaných výběrových řízeních, o ekologických posudcích, které se nakonec nějak obejdou... O tom, jak vždycky jedna žena odmítne prodat svoji nemovitost, která stojí stavbě v cestě... O tom, v kolika volebních programech kolika politických stran a programových prohlášeníh kolika vlád dálnice figuruje... O pracovních úrazech při stavbě a fixlování jejich příčin pro pojišťovnu i veřejnost...

V tomto — a v mnohém dalším — bychom se my, co stavíme dálnice, shodli, víceméně. Vsadila bych se, že každá země si o své stavbě dálnice myslí, že v míře korupce, diletantství a manipulací je ze všech nejhorší. V každé zemi však dálnice vede jinou krajinou a hlas té které krajiny je nakonec při její stavbě zásadní, jakkoli je přetvářen stavebními stroji, politickými hesly, demonstracemi.

Slovenské komorné divadlo Martin staví dálnici přímo před očima diváků — herci patlají cosi na stole, přisypávají i přilévají, oprašují a ofoukávají, vyřezávají a začišťují — a přitom vyprávějí o stavbě slovenské dálnice, která má vést z Bratislavy do Košic oklikou přes Pováží, kde se stavba zadrhne, i když Nové město nad Váhom má být jako Düsseldorf.

Z Wikipedie:

Dálnice je ve výstavbě od roku 1972 a v současnosti je z ní zprovozněno 376,5 kilometrů, což je 73,5 procenta z celkové plánované délky 512,419 kilometrů. I přes různé stanovené termíny jejího dokončení z minulosti (roky 1990, 2000, 2005, 2010 či 2013) bude v celé délce průjezdná nejdříve v roce 2035. Výstavba dálnice je náročná především v kopcovitém terénu mezi Žilinou a Ružomberkem. Dvanáctý tunel Dargov se plánuje východně od Košic a stavět se začne nejdříve po roce 2030. V současnosti jsou z těchto dvanácti tunelů v provozu jen čtyři — tunel Branisko (4975 m), tunel Lučivná (250 m) a tunel Bôrik (999 m) a tunel Šibenik (635 m).

Nejdelší z tunelů na dálnici D1 bude Tunel Višňové, který bude měřit 7460 metrů a bude v úseku Žilina—Martin. Kromě tunelů se budují mnohé mosty, viadukty a estakády, z nichž nejdelší je Estakáda Hričovský kanál, která bude se svou délkou 1695 metrů jedním z nejdelších silničních mostů na Slovensku.

Herci se střídají, vždy jeden vypráví o Srdci — to je to naše „srdce Evropy“, které ve střední Evropě vidíme ve svých zemích nějak všichni, a Otcí — to je hlavní politik. O okázalém zahájení stavby za přítomnosti Claudie Schifferové, která se usmívá dvaatřiceti běloskvoucími zuby za (tehdy) tři a půl milionu slovenských korun, které stála její návštěva, zatímco Otec—boxer se vedle ní předvádí jako muž, jehož železná pěst každou překážku přerazí jako nos protivníka („Takú ti jebnem, že sa z toho nevzpamätáš“).

Sbor zpívá Aká si mi krásna, ty rodná zem moja, a Jožo Ráž zpívá s ním. A padne termín.

Vypravěči se vystřídají, Otec se jmenuje jinak, a padne další termín, a další jméno a další termín, už si nikdo nepamatuje, jaký byl ten první. Dálnice rve krajinu na kusy, ceny nemovitostí v jejím okolí padají do bezvýznamna a padne i další termín.

Do stavby ale mluví krajina, někde srovnaná se zemí, někde probodnutá, provrtaná a jinde svázaná. Vystřídají se na ní mnozí, seznam firem je nekonečný, včetně subdodavatelů subdodavatelů.

Herci se střídají v přednesu postdramatického textu (to je takový, v němž nejsou rozlišené postavy a každý soubor si ho může rozvrhnout po svém), používají se v něm silná slova jako Srdce a Otec a Na počátku bylo slovo, ale také slova jako infrastruktura a kohezní fondy a termíny.

Ostatní herci — celkem jich je osm — soustředěně pracují na dálnici a postupně vyvěšují na tah vyřezaná a začištěná písmena: INSCENACE — pak se tančí folklorní tance s podupáváním a poplácáváním, které velice evokují uplácení. A další část nápisu — BUDE — je hotová a vyvěšená na tah a vystoupí Posudek a nikdo na něj nedbá, a přijde muž v pracovní helmě a vznáší všechna svá pochybení i pochybnosti do míchačky. Srdce zadrhává, krajina je unavená a i Jožo Ráž ztratil elán.

Každá země by mohla vytvořit inscenaci o své dálnici, ale Slovensko má svého Eugena Suchoně a jeho krásnou, patetickou, ale i emocionálně rozechvívající hudbu a má chorál Aká si mi krásna, na jehož kýčovitosti se nesla strmá politická dráha Otce boxera Vladimíra. A to například my Češi nemáme.

Slovenský politický kýč hodně operuje s krásou slovenské krajiny, s horami a v nich idylicky žijícími pastýři, kteří ovšem ze všeho nejvíc touží po tom, aby mohli po dálnici autem rychle být z hor pryč. Že Slovensko svou krajinu prodá, věděl už Josef Váchal, když psal za první republiky svůj jasnozřivý cestopis po Slovensku, ve kterém kromě krajinných a sociálních pozorování se také honil za vampýry a bosorkami.

Krajina je zlatá slovenská devíza, ale aby se na ní dalo vydělat, musí skrz ni vést dálnice, jinak to nejde, je to tak všude. Kolik té krajiny se dálnicí a stavbami a sklady podél ní zabetonuje a zničí je věc, o které se nemluví, dálnici, jak vyznívá v inscenaci, si přejí všichni.

Na závěr inscenace jako by se stal zázrak: zazní fujary namísto výfuků a kola se změní v kopyta koní a z pramenů vytrysknou potoky a řeky a všechno se zazelená a na projekčním plátně ožije krásný avantgardní černobílý Oráč Ludovíta Fully počítačovou animací. Všude rozkvetou spiežovce (zvonky) a Otcové národa to vidí a pochopí a Srdce zašeptá: Pojd'te domů.

Což je pochopitelně nesmysl a ironie, protože tak to nejenže nebude, ale tak si to ani nikdo ve skutečnosti nepřeje. Srdce a Krajina ovšem vědí, že dálnice jako celek se nikdy nedostaví, nikdy jí nebude dost a další a další vlády budou mít ve svých prohlášeních, kam ještě dálnici přivedou.

Inscenace nazvaná D1 (pracovní název) Lukáše Brutovského, který je autorem textu i režisérem a současně uměleckým šéfem Slovenského komorného divadla Martin je poetickou kompozicí, sebeironicky i vážně pracující se slovenskými mýty, stereotypy i sny. Na úplný závěr vyvěsí na tahy dokončený nápis: INSCENACE BUDE HOTOVÁ V ROCE 2035. A pak číslice přehodí na 2053.

Herci — budovatelé dálnice ve výstražných vestách a přilbách — jsou celí zaprášení a unavení. Všechny složky bezvadně fungují (choreografie Silvia Beláková), hudební dramaturgie (výběr skladeb Lukáš Brutovský) pracuje jako samostatný fenomén.

Při besedě po představení řekl autor a režisér, že text toho „mýtu o dálnici“ napsal ve vlaku. To mi udělalo radost — ani na sebelepší dálnici by ho nenapsal, protože by musel řídit.

+ PLUS Týždeň v kocke Michala Badína: Kam sme sa pohli od čias Mečiara a Schifferovej

2

Premiér SR Vladimír Mečiar si pri otváraí diaľničného úseku pri Ilave zatancoval s nemeckou topmodelkou Claudiou Schifferovou za veľkého ohlasu prizerajúceho sa davu, 10. septembra 1998.

Uplynulému týždňu dominovali dve veľké udalosti – súd v prípade vraždy Jána Kuciaka a Martiny Kušnírovej a stretnutie prezidentov USA a Ruska.

V slovenskom komornom divadle v Martine uplynulý týždeň odpremiérovali novú inscenáciu s názvom *D1 (pracovný názov)* autora a režiséra Lukáša Brutovského. Hlavnú úlohu v martinskej divadelnej novinke zohráva diaľnica D1 z Bratislavy do Košíc. Tá diaľnica, ktorej dva nekonečne vzdialené konce nedokázali spojiť Mečiar, Dzurinda ani Fico.

Posolstvo inscenácie sa odvíja v dvoch hlavných rovinách. Vďaka tej politickej si divák s chronologickou postupnosťou pripomína „najslávnejšie“ momenty našej „slávnej“ autostrády.

V podobe bábk sa na javisku objaví aj nemecká supermodelka Claudia Schifferová, ktorú si Mečiar pozval ako asistentku pri otváraí diaľničného úseku Horná Streda - Nové Mesto nad Váhom - Chocholná. Bolo to 10. septembra 1998, dva týždne pred voľbami. Za stotisíc dolárov, čo vo vtedajšej mene predstavovalo 3,6 milióna korún.

Satirická rovina inscenácie zároveň zvyrazňuje, kam sme sa od čias „otca národa“ a blondávej topmodelky v jeho náručí vlastne posunuli.

Že sme vlastne ako národ stále závislý na nejakom „otcovi“. Že sme si vďaka rozsiahlej korupcii (zatiaľ) nedokázali splniť ani len ten sen o tuneli Višňové...

Že sme si už tak nejak vlastne privykli na to, že sa tu kradlo a kradne, že tá diaľnica napokon možno ani nebude a ak bude, my ako generácia sa jej už možno ani nedožijeme.

Recenzia: Tri sestry ako odraz duše

Dráma Antona Pavloviča Čechova *Tri sestry* je klasikou medzi klasikami, s bohatou inscenačnou tradíciou vo svete aj u nás. Prísť s inovatívnym výkladom je teda skutočne ťažké. Tvorcom v Slovenskom komornom divadle Martin sa to však podarilo.

Pravda, Karol Mišovic, teatrológ 16.11.2021 13:00

Odvážna interpretácia Čechovových *Troch sestier* patrí k najlepším dielam ostatnej éry martinského divadla.

Čo je pod replikami

Režisér Marián Amsler pravidelne siaha po Čechovových hrách alebo po moderných textoch, ktoré varujú čechovovskú tematiku ľudskej bezvýchodiskovosti, vykorenenia, nemohúcnosti vymaniť sa zo životného vákuu. Jeho nová inscenácia však popiera zaužívané konvencie pri inscenovaní *Troch sestier*.

Žiadne zdĺhavé a napäté pauzy či sýty herecký prežitok – režisér hrá to, čo sa skrýva pod replikami. Druhý plán. Herci síce hovoria repliky ako ich napísal autor, no nesústredujú sa na pretlmočenie príbehového tkaniva, ale na vonkajškové vyjadrenie duševných pocitov. Ak teda divák čaká klasickú konverzačku z rustikálneho salóna, ostane prekvapený.

Abstraktná scénografia Juraja Kucháreka uvoľňuje priestor na vyniknutie hereckých akcií. Cez celé javisko je natiahnutý biely baletizol a nachádza sa na ňom minimum rekvizít a predmetov, aby účinkujúci mali čo najviac miesta pre svoj dynamický pohyb. Jediným väčším objektom na scéne je plexisklový dom, ktorý zdôrazňuje podstatný motív hry – pripútanie sa k domovine, rodinné zomknutie postáv, zónu komfortu. Práve prvé dejstvo sa odohráva najmä v jeho interiéri.

Poukazuje na súdržnosť rodiny, no aj na uzavretie sa pred vonkajškovým svetom. Dom je ich väzením, ale aj útechou. Preto sa inscenácia začína nepokojným blúdením predstaviteľiek troch sestier v tomto stiesnenom priestore, zatiaľ čo z reproduktorov počujeme ich repliky o čakaní na lepší život. Keď však do rodiny vstúpi cudzí element – švagriná Natália, tak sú z domu doslova vyhnané jej expanziou a absenciou empatie.

Pohyb dopovie besy

Scénografia nie náhodou pripomína priestor pre tanečnú inscenáciu. Výrazným aspektom Amslerových Troch sestier je neverbalita (pohybová spolupráca Stanislava Vlčeková). Práve prostriedkami neverbálnej komunikácie postavy dopovedajú, zdôrazňujú alebo priamo znázorňujú vzájomné vzťahy, citové nuansy a prežívané vnútorné besy. Keď podráždená Máša kričí, prečo na ňu ostatní zazerajú, tak situácia hovorí o presnom opaku. Okolie si dovedy nevšímalo jej citový pretlak, keď sa následne vo víre osobného zúfalstva krúti dookola, držiac pritom fľašu koňaku.

Výrazným aspektom Amslerových Troch sestier je neverbalita.

Hromadné choreografie medzi dejstvami, keď herci mechanicky prebehávajú po javisku a len do seba vrážajú alebo sa obchádzajú, akcentujú motív medziľudského neporozumenia, pocit opustenosti napriek veľkému kolektívu a márne hľadanie samého seba. No aj napriek výsostnému postaveniu

pohybového komponentu dokážu naplno vyznieť i Čechovove myšlienky. Dokonca v kontradikcii s telesnou akciou repliky pôsobia ešte adresnejšie.

Posledné dejstvo je však priamym opakom tých predošlých. Tu už herci rozprávajú v pomalom tempe, s povestnými čechovovskými zámlkami. Postavy si totiž začali uvedomovať definitívnu nemožnosť zmeny života, takže o to viac predlžujú a prežívajú nevyhnutnú tragiku okamihu.

Kolektív účinkujúcich sa na tento odvážny interpretačný pohľad plnohodnotne napojil: z hereckého hľadiska patrí inscenácia k najlepším, najplastickejším a štýlovo najčistejším dielam ostatnej éry martinského divadla. Mariánovi Amslerovi sa tak cez výsostne štylizované herectvo a pohybový jazyk podarilo konzistentne vyjadriť duševnú hĺbku postáv.

V inscenácii pritom zdôraznil hlavné témy Čechovovej hry – vnútornú osamelosť, citovú stagnáciu, neschopnosť porozumenia i otvorenej osobnej konfrontácie – a spravil z nich základné motívy svojej koncepcie.

K originálnemu textu dodal ešte citácie moderných sociologických pasáží o zacyklení života, v ktorých postava Andreja tematicky premostuje životný pocit z dôb Čechova do dnešných dní. I vďaka tomu vyznieva inscenácia klasického textu traktovaná cez náročný režijno-pohybový rukopis nadmieru aktuálne.

<https://kultura.pravda.sk/divadlo/clanok/606862-tri-sestry-sa-stale-pytaju-ako-zit-inscenacia-ma-premieru-uz-dnes/>
Roberta Tóthová 12.11.2021 06:00

Tri sestry sa stále pýtajú, ako žiť. Inscenácia má premiéru už dnes!

V štúdiu Slovenského komorného divadla v Martine chystajú v piatok premiéru inscenáciu Tri sestry. Klasiku barda svetovej literatúry Antona Pavloviča Čechova režiruje už druhýkrát držiteľ ocenenia Dosky Marián Amsler.

Inšpirovali ho Brontëové

Na odkaz zakladateľa modernej drámy nadviazali autori invenčným postmoderným prepisom. Čechov sa nevyžíval v teatrálnych gestách, ale stvárňoval svoje postavy v silnom vnútornom rozporení. Zápletky slúžila na inscenovanie ich krehkého, často ukrytého prežívania.

Tri sestry sú v Amslerovej réžii pohybovo-fyzickým divadlom. "Uprednostnili sme fyzickú akciu, konanie, verbalizovanie myšlienok, tém a emócií postáv, ktoré sa dostávajú cez pohybovú zložku do popredia," vysvetlil režisér. Na javisku sa tak zhmotňuje všetko, čo postavy v sebe objavujú. Nosnou myšlienkou predlohy je nekonečné snívanie o vyslobodení sa troch sestier a ich brata z pochmúrnej prítomnosti.

Čechova inšpirovala aj anglická biografia sestier Brontëových, troch nešťastných, talentovaných dievčat, ktoré uviazli v provinciálnom Yorkshire s despotickým otcom, bez matky, ktorú si ani nepamätali, a s bratom, ktorý sa z ich idolu zmenil na pijana a povalača. Sestry Brontëové ani Čechovove hrdinky, sestry Prozorovové, nedokázali naplniť svoju túžbu po šťastí. Brontëové aj Čechovove tri sestry sú vzdelané a talentované, no tie Čechovove uviazli v stereotypoch vidieka snívajúc

o Moskve, ktorú si idealizujú v spomienkach a predstavách. Sestrám sekunduje ich brat Andrej, rovnako mravne rozkolísaný a sklamaný.

Očakávania sú fatamorgánou

Čechov bol majstrom psychologizácie, na javisku zhmotňoval vnútorné konflikty postáv. Ich podvedomie dokázal v presných detailoch pomenovať a ťaživosť ich túžby i prehratých bitiek odovzdať obecnstvu. Publikum totiž prežíva presne ten život, ako postavy jeho diel, preto sú Čechovove hry aktuálne aj v 21. storočí. Dotýkajú sa základnej ľudskosti, sú analýzou zlyhania, medziľudských vzťahov a morálky.

Čechov sám označil hru o postavách, ktoré sužuje otázka ako žiť, za komédiu o očakávaniach. Keď mala hra v moskovskom divadle MCHAT 31. januára 1901 premiéru, napísal vtedajšej predstaviteľke Máše Olge Knipperovej tieto slová: „Hluk v treťom dejstve! Aký hluk? Jediný hluk by mal byť v diaľke, ďaleko v zákulisí, matný, tlmený neurčitý zvuk, zatiaľ čo všetci na javisku sú unavení a skoro spia. Ak nepochopíte tretie dejstvo, zničíte celú hru.“ Jeho metódou bolo vyjadrenie v medzerách, v napínaní času, v unavených, smutných či slepo veriacich pohľadoch. V gestách, ktoré padajú na javisko s tichým praskotom krvi vo vyštvavených, stiahnutých žilách.

Čechovove texty sú popri Shakespearovi či dramatikovi absurdna Samuelovi Beckettovi učebnou pomôckou študentov filmovej scenáristiky aj divadelnej dramaturgie. Každý absolvent vie, že „Čechovova puška“ na javisku zaručene vystrelí, aby na okamih nasvietila skrytý význam. V Troch sestrách sa rozbijú hodiny. O prednostiach dramatika je presvedčený aj Marián Amsler. „Čechova vnímam ako najkomplexnejšiu dramatickú osobnosť a jeho hry považujem za najlepšie, s akými som sa kedy stretol,“ hovorí divadelník a vzbudzuje očakávania. Tri sestry majú premiéru dnes 12. a v sobotu 13. novembra.

16. ročník festivalu Dotyky a spojenia sa uskutočnil v dňoch 6.9. - 12.9.2021 pod záštitou predsedníčky ŽSK Eriky Jurinovej.

Hlavným organizátorom festivalu je Slovenské komorné divadlo Martin.

Festival sa tohto roku po prvý raz, výnimočne, konal v septembri a po prvý raz vo svojej histórii ponúkol výber z dvoch divadelných sezón. Na programe bolo 40 predstavení, desať inscenácií v Hlavnom programe, 27 divadiel z desiatich slovenských miest, sedem koncertov a 25 rôznych diskusií o divadle.

Dramaturgická rada v zložení Barbora Forkovičová, Milo Juráni, Martina Mašlárová, Róbert Mankovecký, Monika Michnová a Lenka Dzadíková zostavila program s cieľom podchytiť najvýraznejšie trendy, ale i problémy slovenského divadla a vytvoriť tak priestor pre ich kritickú reflexiu. Bezprostredne po každom predstavení hlavného programu prebehla diskusia tvorcov s divákmi a v rámci Kritickej platformy bola realizovaná diskusia s vybranými divadelnými kritikmi.

Súčasťou programu bola tradične sekcia Dotyky a spojenia Junior, ktorá bola v tomto roku výrazne rozšírená. V rámci nej sme odohrali predstavenia študentov vysokých umeleckých škôl, ktorým pandémie znemožnila odprezentovať svoje školské inscenácie. Po veľmi dobrých ohlasoch na toto rozšírenie zo strany študentov, divadelných kritikov aj publika je pravdepodobné, že v tom budeme pokračovať aj v ďalších ročníkoch.

Do Hlavného programu bolo zaradených 10 inscenácií, ktoré zaujali objavnou dramaturgiou, zaujímavou interpretáciou či poetikou.

Organizátorom 16. ročníka festivalu DOTYKY A SPOJENIA sa podarilo zrealizovať všetky plánované výstupy a uviesť všetky plánované inscenácie.

Hlavný program:

Norma, Divadlo z Pasáže

Čierna voda, Štátne divadlo Košice

Kramerová vs. Kramer, Prešovské národné divadlo

Svetlonos, Odivo a Ivan Martinka

Objekt Ty, Uhol_92

Dom, Divadlo Andreja Bagara

Pieskovisko, Divadlo Alexandra Duchnoviča

Hriech / Její pastorkyňa, Činohra SND

1984, Slovenské komorné divadlo

Futbal alebo Bílý anjel v pekle, Divadlo Jána Palárika

Festival uviedol: 10 divadelných inscenácií divadiel z celého Slovenska v Hlavnom programe, 6 inscenácií vysokých umeleckých škôl v sekcii Dotyky a spojenia Junior, 8 inscenácií pre deti a mladých divákov a diváčky, v rámci pracovného programu uviedol diskusie - Kritická platforma o inscenáciách Hlavného programu, Kritická platforma o sezóne, tematické diskusie. Súčasťou festivalu boli aj workshopy dramatickej výchovy, s ktorými sme prišli priamo do tried v základných aj stredných školách v regióne, boli realizované aj metodické workshopy pre pedagógov.

16. ročník festivalu DOTYKY A SPOJENIA navštívilo takmer 3500 divákov v interiéri a vyše 7000 divákov v exteriéri, čo je dohromady vyše 10 500 diváčok a divákov, ktorí počas siedmich dní navštívili festival. Martin bol v čase konania festivalu na Semafore pre kultúrne podujatia v zelenej farbe monitoringu, a tak sa podarilo to podstatné – usporiadať divadelný festival pre živé publikum.

V rámci festivalového týždňa sa predstavilo vyše 300 účinkujúcich a zúčastnilo sa ho vyše 200 akreditovaných hostí.

Výstupy projektu majú dosah aj na ľudí, ktorí sa nezúčastnili priamo na podujatí. Najmä prostredníctvom televízneho a rozhlasového vysielania (RTVS, TA3, TV Markíza, TV Turiec, Rádio Expres, Rádio DEVÍN, Rádio REBECA...), tlače (SME, Denník N, PRAVDA, MY-Turčianske noviny...), webové stránky, livestream, facebook, Instagram...

Divadelný festival DOTYKY A SPOJENIA si za 16 rokov svojej existencie vybudoval významné postavenie a zaradil sa medzi najprestížnejšie a najreprezentatívnejšie divadelné stretnutia na Slovensku, potvrdzuje svoju zmyslupnosť v divadelnej kultúre ako významný akt porovnávania, získal si stabilných partnerov, s Fondom na podporu umenia malo SKD Martin zmluvu o podporení festivalu na roky 2020 – 2022. Z dôvodu presunu 16. ročníka festivalu je v rokovaní predĺženie 3-ročného grantu na roky 2021 – 2023. Na najbližšie ročníky predpokladáme podobný spôsob financovania – z vlastných zdrojov, z prostriedkov od zriaďovateľa ŽSK, z verejných zdrojov v rámci grantového programu FPU, s finančnou podporou mesta Martin, z prípadnej podpory z Fondu LITA a z podpory reklamných partnerov festivalu.

Inscenácie, ktoré pokračujú na repertoári SKD z predchádzajúcich sezón-počet odohraných repríz v roku 2021:

2020

1984	07 repríz
Spaľovač mŕtvol	05 repríz
Pán Biederman a podpaľáči	04 reprízy
Koncert SKD Pozitív	03 reprízy (derniéra 12.09.2021)

2019

Komédia česká o bohatci a Lazarovi	0 repríz
Zem pamätá	12 repríz
Ostrov	02 reprízy (derniéra 20.10.2021)
Matka	0 repríz

2018

Biológia politika – Fouché!	01 repríza (derniéra 02.10.2021)
Fóbie	02 reprízy
Žobrácka opera	02 reprízy

2017

Portrét Doriany Gray	02 reprízy (derniéra 29.09.2021)
Traja veteráni	01 repríza

2016

Hráči	02 reprízy
-------	------------

2014

Kontrabas	0 repríz
-----------	----------

2012

www.narodnycintorin.sk – 1. časť

0 repríz

Derniéry – inscenácie, ktoré sa uviedli posledný krát v roku 2021:

Koncert SKD Pozitív	12.09.2021
Portrét Dorian Gray	29.09.2021
Biológia politika - Fouché!	02.10.2021
Ostrov	20.10.2021

b) Úsek prevádzky a obchodu

Host'ovanie v profesionálnych divadlách na Slovensku 2021

Slovenské komorné divadlo host'ovalo v **2 profesionálnych divadlách** na Slovensku:

16.06.2021 v Divadle J. G. Tajovského Zvolen na festivale Zvolenské hry zámocké
s hrou **Zem pamätá**

15.10.2021 v MD POH Bratislava na festivale Nová dráma s hrou **D1 (pracovný názov)**

Slovenské komorné divadlo v roku 2021 host'ovalo v neprofesionálnych inštitúciách **3 krát**,
a to:

04.09.2021 v Dome kultúry Námestovo – festival Slanicafest s hrou **Zem pamätá**

27.08.2021 v Amfiteátri Blatnica s hrou **Zem pamätá**

12.09.2021 v Amfiteátri Martin s hrou **Zem pamätá**

Hostia účinkujúci v SKD v roku 2021:

V SKD účinkovali **2 hostia s 3 predstaveniami**:

Bábkové divadlo Žilina s hrou **Škaredé káčatko** a s hrou **Zvedaný sloník**

Na podujatí Noc divadiel sa predstavilo mimo repertoáru SKD s projektom **Disco Shakespeare**

Host'ujúce predstavenia videlo **249 divákov**

Zahraničné zájazdy v roku 2021:

SKD sa zúčastnilo na **3 zahraničných zájazdoch**, kde boli odohrané **3 predstavenia**:

05.9.2021 – **Zlín – Festival Setkání/Stretnutie – hra: Fóbie**

16.9.2021 – **Divadlo Plzeň – Festival Divadlo Plzeň – hra: D1 (pracovný názov)**

26.9.2021 – **Divadlo P.Bezruče Ostrava – Festival Dream Factor – hra: Zem pamätá**

Festival Dotyky a spojenia 2021:

Festival Dotyky a spojenia 2021 sa konal od 6.9. do 12.9.2021, na podujatí bolo odohraných 40 predstavení, z toho 10 inscenácií v hlavnom programe, 7 koncertov a 25 diskusií o divadle. Na festivale sa predstavilo 27 divadiel z 10 slovenských miest. Festivalové predstavenia videlo 10 458 divákov (z toho 3 458 v interiéri a 7 000 v exteriéri).

Reprezentatívne aktivity SKD:

Festival Dotyky a spojenia 2021, Scénická žatva 2021.

Noc divadiel 2021 – v rámci tohto podujatia sme 20.11.2021 odohrali predstavenie **1984** a projekt **Silent Disco Shakespeare**

c) Úsek scénografie a výrobnotechnickej prevádzky

Úsek scénografie a výrobnotechnickej prevádzky v roku 2021 realizoval scénické a kostýmové výpravy pre dve inscenácie. Hostujúci výtvarníci sa podieľali na uvedených výpravách nasledovne:

- Juraj Kuchárek a. h.: scéna do hry **Tri sestry**
- Marija Havran a.h.: kostýmy do hry **Tri sestry**
- Juraj Poliak a. h.: scéna do hry **D1 (pracovný názov)**
- Diana Strauszová a. h.: kostýmy do hry **D1 (pracovný názov)**

Pracovníci javiskovej prevádzky a dielní zabezpečovali odohranie premiér a reprízových predstavení na domácich javiskách a na zájazdoch.

Činnosť správcu registratúry za rok 2021

V roku 2021 Slovenské komorné divadlo pokračovalo v procese odovzdávania spisov do registratúrneho strediska za rok 2018. Odovzdávací proces bol rozložený na mesiace júl, august, október až december 2021.

V priebehu celého roka bol správca registratúry v kontakte s pracovníčkou, ktorá vykonáva činnosť podateľne (donáška a odnáška poštových zásielok) a v spolupráci s ňou dohliadal na správne evidovanie záznamov a vytváranie čísiel spisov v súlade s vecným obsahom registratúrneho plánu. Počas celého roka vykonával podľa potreby výpožičkovú činnosť, o ktorej vedie osobitnú evidenciu.

Archívna činnosť 2021

V oblasti archívnej činnosti boli do počítačového programu zaevidované informácie o premiérovanej inscenácii, ako aj uložené texty týchto hier. Následne boli do archívu založené scenáre, recenzie, bulletin, fotografie a DVD nahrávky z nových inscenácií. Po skončení festivalu Dotyky a spojenia 2021 boli zaradené do archívu všetky fyzické dokumenty (recenzie, fotografie, CD fotografií, plagáty, bulletin a iné).

Požiarna ochrana

V roku 2021 sme nemali žiadne nežiaduce zahorenie. Počas roka boli vykonávané všetky pravidelné kontroly a revízia protipožiarneho zariadenia.

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci

V roku 2021 sme nemali žiadny pracovný úraz. Boli vykonané všetky predpísané odborné prehliadky a skúšky zariadení a strojov.

Záver

Rok 2021, žiaľ, potvrdil, že negatívne dopady koronakrízy budú mať na divadlo veľmi nepriaznivý vplyv. Za posledné dva roky sa snažíme opätovne takmer nanovo rozbehnúť procesy a prevádzku predtým stabilnej, etablovanej, váženej a stopercentne fungujúcej kultúrnej inštitúcie.

Z tradične desiatich mesiacov sezóny 2020/2021 nám bolo umožnené hrať len štyri mesiace. Celková nálada v spoločnosti kultúre veľmi nepriala a nepomáhala a je zrejmé, že tento stav bude doznievať ešte dlhý čas.

V Slovenskom komornom divadle sme sa však v spoločnom úsilí snažili urobiť maximum, aby sme zrealizovali premiéry a podujatia, aj keď v náhradných termínoch, aby sme nestratili kontakt s divákmi, dokázali si zaistiť stálych a získať nových partnerov, a tiež aby sme udržali umeleckú úroveň našich produkcií a spoluprác. Len takto budeme môcť zabezpečiť nevyhnutný príjem pre divadlo.

Najdôležitejšiu úlohu z minulého roka – vrátiť do divadla divákov – sme splnili v rámci možností, aké nám opatrenia dovolili. K otvoreniu divadiel, aj to len čiastočnému a s kapacitnými obmedzeniami, došlo v máji a 25. novembra divadlá opäť zavreli. O priazeň publika a divácky záujem sme však neprišli. Podarilo sa nám rozšíriť repertoár o dva nové tituly, v náhradnom septembrovom termíne sme zrealizovali ťažko pripravovaný, ale mimoriadne vydarený 16. ročník festivalu DOTYKY A SPOJENIA 2021. Získali sme GRAND PRIX Nová dráma za inscenáciu D1 (pracovný názov), úspech s týmto titulom sme zaznamenali na medzinárodnom festivale Divadlo Plzeň.

Z umeleckého i hospodárskeho hľadiska bol rok 2021 pre SKD Martin jednoznačne úspešným. Minimálny záporný hospodársky výsledok je toho dôkazom. O úspechu môžeme hovoriť len vďaka kvalitnej a ústretovej spolupráci so zriaďovateľom – Žilinským samosprávnym krajom. SKD Martin ako repertoárové divadlo musí byť pripravené reagovať na situácie, ktoré prinášajú zrušené predstavenia, vyššie náklady na energie, na prípravu inscenácií, nižšiu podporu z fondov a od finančných partnerov a hlavne na dôsledky výpadkov príjmov z hlavnej činnosti. Tieto negatívne dopady sa snažíme zmierniť intenzívnou prácou na rozširovaní možností získavania prostriedkov z podnikateľskej činnosti. V tejto neľahkej situácii sa nám po zdĺhavom procese podarilo prenajať priestory Gašparíkovho domu. Na rok 2021 sme získali aj hlavného reklamného partnera s finančnou podporou. Veľkým pozitívom je aj možnosť zvyšovania hospodárskeho zisku z podnikateľskej činnosti prevádzkovaním divadelnej kaviarne BREPT, z ktorej systematicky a programovo vytvárame miesto nielen gastro-prevádzky, ale istého kultúrneho bodu s vlastným programom, zákazníckym zameraním a špecifickou identitou a atmosférou.

Samozrejme, evidujeme a uvedomujeme si oblasti, kde by divadlo pri svojich dispozíciách dokázalo získať ďalšie finančné prostriedky, keby celková situácia v spoločnosti bola priaznivejšia. Sme schopní prenajímať priestory, techniku za účelom dopravy, poskytnúť partnerom viac reklamného priestoru, ponúknuť služby v atraktívnych budovách Národného domu, Štúdia SKD a v roku 2021 sa nám

podarilo úspešne naštartovať aj výrobu vo zvukovom a pripravovanom dabingovom štúdiu. Ide zatiaľ o malé zadania, ale stretnutia na MK SR, rokovania so zástupcami SATAP-u a RTVS sú nádejným prísľubom návratu aj tejto umeleckej činnosti do portfólia SKD Martin.

V roku 2021 bolo SKD Martin úspešné aj v získavaní finančných prostriedkov z Fondu na podporu umenia – podpora inscenácií D1 (pracovný názov) a Leonce a LENA, tiež trojročná zmluva s FPU na roky 2021 – 2023 na podporu festivalu Dotyky a spojenia.

Tak, ako v roku 2021, aj v nasledujúcom období bude potrebné pracovať s realitou, v ktorej žijeme a v týchto neľahkých časoch bude do veľkej miery nevyhnutné, aby divadlo dokázalo podstatnú časť režijných nákladov vykrývať z príjmov z vlastnej hospodárskej a podnikateľskej činnosti. My v SKD Martin veríme, že sa to dá, ak budeme zdraví, udržíme si chuť a vôľu tvoriť a túto energiu dokážeme pretaviť do hospodárskeho rozvoja a umeleckého napredovania jedného z najvýznamnejších divadiel na Slovensku. To je pre nás zaväzujúce.

V Martine 24. 2. 2022

Mgr. art. Tíbor Kubička
riaditeľ SKD Martin

OBSAH

VŠEOBECNÁ ČASŤ

1. Úlohy a miesto v národnom systéme kultúrnych organizácií	2
2. Majetok vo vlastníctve ŽSK v správe kultúrnej organizácie	4
3. Návštevnosť	7
4. Ročné dane z nehnuteľnosti	8
5. Riadiaca a kontrolná činnosť	8
6. Vzájomná koordinácia a kooperácia	8
7. Otváracie hodiny pre verejnosť a výška vstupného	10
8. Elektronizácia, automatizácia, technické vybavenie, výpočtová technika	10
9. Projektová činnosť	10
10. Personálna oblasť	10
11. Práca s dobrovoľníkmi	11
12. Občianske združenia pracujúce pri organizáciách	11
13. Účasť na školeniach, seminároch a ZPC	12
14. Public relations	12
15. Hospodárenie	14
16. Zmluvy	19
17. Ocenenia	20
18. Inovácie	20

ODBORNÁ ČINNOSŤ

1. Plnenie hlavných úloh	22
2. Činnosť v umeleckom útvere	23
3. Výber z recenzií	25
4. Festival DOTYKY A SPOJENIA 2021	40
5. Činnosť na úseku prevádzky a obchodu	42
6. Reprezentatívne aktivity SKD Martin	43
7. Činnosť v útvere scénografie a výrobo-technickej prevádzky	43
8. Činnosť správcu registratúry, archívna činnosť	43
Záver	44

PRÍLOHY K ODBORNEJ ČINNOSTI

Príloha č. 1: Predstavenia a tržby v roku 2021

Príloha č. 2: Podiel domácich a host'ovských predstavení na produkcii divadla

Príloha č. 3: Prehľad podielu príjmov z činnosti divadla v roku 2021

Príloha č. 4: Podiel vybraných položiek na celkových nákladoch divadla za rok 2021

Príloha č. 5: Náklady na inscenácie s premiérou v roku 2021

Príloha č. 6: Kultúrny a sociálny potenciál Slovenského komorného divadla Martin

Príloha č. 7: Reprízy inscenácií v roku 2021

Príloha č. 8: Ročný výkaz o profesionálnom divadle

Príloha č. 9: Ročný výkaz o festivale

TABULKOVÝ PREHĽAD EXTRA

1. Zoznam motorových vozidiel kultúrnej organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK
2. Poistenie majetku kultúrnej organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK
3. Návštevnosť kultúrnej organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK
4. Daň z nehnuteľností – kultúrne organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK
5. Spolupráca kultúrnych organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK s mestami, obcami a 3. sektorom
6. Medzinárodná spolupráca kultúrnych organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK
7. Elektronizácia - kultúrne organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK
8. Projekty kultúrnych organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK
9. Zamestnanci kultúrnej organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK
10. Náklady, výnosy a sebestačnosť kultúrnej organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK

Výročnú správu SKD Martin za rok 2021 zostavili:

činnosť organizácie a celkové redigovanie: Mgr. art. Tíbor Kubička, Mgr. Monika Ondrušová

odborná činnosť: Mgr. art. Tíbor Kubička, Mgr. art. Lukáš Brutovský, ArtD.

štatistické podklady: Stanislava Hurtová, Mgr. Agnes Capková

ekonomická časť: Mgr. Silvia Zacharová, Drahomíra Panušková

záver a schválenie: Mgr. art. Tíbor Kubička

Slovenské komorné divadlo Martin

Divadelná 1, 036 80 Martin

Zriaďovateľom SKD Martin je Žilinský samosprávny kraj.

www.skdmartin.sk